

Köşeden Köseye

11-D

Ön Söz

İnsanın ihtiyaçları, doğası gereği farklıdır. Entelektüel yönümüz, bizi diğer canlılardan farklı kılan belirleyici vasfımızdır. Birçok canlıyla ortaklaştığımız içgüdülerimiz haricinde evrimleşen duygu ve düşünce dünyamız, bir medeniyet oluşturan zekâmızın kutupları sayılabilir.

Düşünebilme becerimiz, ihtiyaçlarımızın belirlenmesi ya da karşılanmasında yaşamsal bir işleve sahip olup zamanla daha derin ve karmaşık hâl aldığından düşüncenin kendisi, zihnimizin temel bir ihtiyacı olmuştur.

Hızlı, yoğun bir iletişim ve bilgi atmosferinde düşünmek ve fikir üretmek, çağdaş insanın hayatının bir parçası olduğundan bugün, yaşananları anlayıp yorumlama ve bunlarla ilgili fikir üretebilme entelektüel bir ihtiyaç olmaktan çok rutin bir gereklilik hâlini almıştır.

Her yönüyle yoğun bir iletişim trafiğinin odağında olan gençlerimizin mevcudu doğru ve eksiksiz anlayıp kendilerini ifade etmeleri yani düşüncelerini billurlaştırıp fikir hâline getirmeleri, bireysel ve sosyal bir gerekliliktir artık.

Öğrencilerimizin ülke ve dünya gündemindeki olay ve olgulara ilişkin bakış açıları ve bunlara ilişkin fikirlerini dile getirdikleri köşe yazılarının ilginç, keyifli ve bir o kadar da katkı sağlayıcı olduğuna inanıyorum.

Mahmut KARTAL
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Dikkat mi Etsek

Sağlık insanın tek temel ihtiyacıdır. Bunun ne kadar farkındayız? En sevdiğimizizi, ailemizi, birlikte vakit geçirmekten keyif aldıklarımızı kaybetmeyi göze alabiliyor muyuz?

Covid-19 elimizden her şeyimizi aldı. Buna rağmen her şey yolundaymış gibi gidiyor. Biraz dikkat mi etsek? Bulaşıcı bir salgın yüzünden kapanma ilan edilecek denildi. Bir ekmek, su, süt, şeker yüzünden birbirimize girdik. Biraz dikkat mi etsek?

Hastanelerde sadece –sıcak bir temas- el ele tutuşabilmek için onca gözyaşları... Hiç ailesini hastane kapısında beklememiş olanlar. Maskesiz gezmek için polislerle gereksiz diyaloga girmeye değiyor mu? Doktorlarımızın, hemşirelerimizin maske takmaktan yara olan burunları, mosmor göz altları, bizim için kendi ailelerinden vazgeçmeleri... Sorumsuzca davranışlarımızı hak ediyorlar mı sizce?

Eğitim yok oldu, sıralar, sınıflar bomboş kaldı, öğrenilen öğretilen bilgiler yok oldu. Biraz dikkat mi etsek?

Tek bir umut ışığı, kurtulmayı bekleyen çaresiz gözler...
Çok can sıkıcı evde kalmak, her saniyemizi evde geçiriyor
olmak, yapılacak bir aktivite bulamıyor olmak ama biz temiz
hava için dışarı çıkmaya ihtiyaç duyuyorken hastanelerdeki
dört duvar arasında tek bir nefese ihtiyaç duyuyor. Biraz dikkat
mi etsek?

Kısıtlamalarda doğan bebekler toprağa basmaya fırsat
bulamadılar ama anne-babaları hastane odalarının dört
duvarında sıkışmış hâlde kalsaydı daha mı iyiydi?
Kapanmalarda dışarı çıkan vatandaşlarımız, hasta
olmadığımızı kanıtlamak zorunda değiliz. “Her şeyim”
dediğimiz insanlar için, tanıdığımız, tanımadığımız insanların
hayatı için biraz dikkat mi etsek?

Aşılar tam koruma sağlıyor gibi kapanmalar
kısıtlamalar bitti. Peki, covid testlerinde pozitif çıkan kişi
sayısı sıfır mıydı? Elbette hayır. Kendimizi kandırmayalım.
Evet, aşılar çıktı ama kayıp verilmeye devam ediyor. Devlet
büyüklerimiz, biraz dikkat mi etsek?

Yığınla varyant, yığınla sorunumuz var fakat hafif
atlatılıyor sanılıp karantina süreci yarısına düşürülüyor.
Hastalarımız, kayıplarımız daha yarıya düşmeden.

Kayıplarımızın son yolculuklarında bile yanında olmadık.

Biraz dikkat mi etsek?

Bir söz vardır. Biliyor musunuz? “Mezarlıklardan korkan insanlar, en yakınlarını kaybetmemiş insanlardır.” diye.

Ben, mezarlıklardan korkan insanlar grubunda olmak istiyorum.

Devletçe, milletçe biraz dikkat mi etsek?

Beyzanur BULUT

Yeni ıkan Batman filminin atmosferi ve salonlar hakkında

Öncelikle okumakta olduğunuz bu yazı film hakkında bilmek istemeyeceğiniz bilgiler içerebilir. Filmi izlemediyseniz bu yazı filmin aksiyonunu bir az azaltabilir.

Filmi 4 Mart Cuma günü saat 20.30 seansında Magnesia alışveriş merkezinde izleme fırsatım oldu. Daha taze bir deneyim ile bu yazıyı yazıyorum. Normal şartlarda bir filmi iki defa izlemeden konuşmam fakat bu film beni cidden etkilemeyi başardı.

Öncelikle filmi izlemek isteyenlere önden bilgiler vermek istiyorum.

Film, oldukça karanlık, bence dezavantajlarından biri de bu yönü olmuş. Neden dezavantaj çünkü yaşadığımız bölge de kaliteli bir salon bulunmuyor ise filmi düşük bir seyir zevki ile izleme olasılığımız var. Ben, film ilk başladığında ışıkların yanlışıklıkla bu kadar kısık olduğunu sandım. Sonrasında öğrendim ki film tamamen karanlık bir atmosferde çekilmiş. Fakat araştırdığım bilgilere göre kaliteli salonlarda ışık problemi olmadığı için film çok daha iyi gözüküyormuş.

Filmde hatırımda yanlış kalmadıysa sadece iki sahne gündüz vaktinde geçmekte. Bütün bir film boyunca gözleriniz karanlığa alışacak. Filmin süresi 3 saat, bu yüzden hafif baş ağrısı ile yüzleşebilirsiniz. Fakat 3 saat olduğu için canınızın sıkılacağını düşünmeyin, film gerçekten akıp gidiyor. Bence önemli olan da filmin kaç saat olduğu değil ne kadar zevkli olduğudur. Zevk açısından herhangi bir sıkıntı olduğunu düşünmüyorum.

Batman filminin senaryo işleyişi ve senaryosu hakkında

Diğer Batman filmlerinden çok farklı bir Batman filmi karşımızda. Bunun en büyük nedeni, Batman karakterinin maskesiz karakteri olan Bruce Wayne'nin filmde çok fazla yer almaması.

Dolu dolu Batman'ı izlediğimiz, gereksiz Bruce Wayne sahneleri olmayan bol dövüş sahneli, bol aksiyonlu bir Batman karşımızda. Süper kahraman filmleri ile arası olmayanlara da benden bir müjde, filmin ilk bir buçuk saatinin Batman kostümü dışında süper kahraman filmi ile alakası yok. Sanki Batman karakteri bir dedektif olmuş cinayet çözüyor.

Hazır konusu açılmışken Batman karakterimiz, devlet yetkililerinin bir katil tarafından öldürülüp olay yerine bulmacalar bırakması ile uğraşılıyor. Bütün bir film bulmaca

özen Batman, katile adım adım yaklaşıyor. Katil, arkasından videolar, notlar, kartlar, suç eşyaları, internet sitesi adresi gibi şeyler bırakarak Batman'ın bir sonraki cinayet kurbanının kim olacağını bulmasını istiyor. Tabii, bulmaca sevmeyen birisi filmde de fazla hoşlanmayabilir çünkü bolca bulmaca var. Benim de fazla hoşlanmadığım bir nokta sürekli bulmaca yerine farklı olaylar konulsa daha zevkli olabilirmiş. Fazla tekrara düşülmüş hissi verdi.

Filmin ilk yarısında aksiyon açısından hiçbir sıkıntı olduğunu düşünmüyorum. Hikâye ve aksiyon doğru orantılı bir şekilde düzenli gidiyor. Fakat filmin ikinci yarısında film senaryosu biraz kafamızı karıştırıyor. Çünkü ne yapması gerektiğini bilmiyor. Katile odaklanan film, birdenbire bazı insanların katile verdiği desteğe dönüp Batman'ın halkı kurtarmasını anlatıyor. Şehir kaos ortamına dönüp katile destek verenlerin ortamı yakıp yıkmasını anlatıyor ikinci yarı.

Ben, ikinci yarıyı ilk yarı kadar sevemedim. Bir de Batman karakterinin bir yardımcıları var: Catwoman. Bu karakter de biraz yapmacık olmuş onun dışında karakter işleyişı gayet iyi.

Batman filmi oyuncularını, karakterleri hakkında

Oyuncular gayet başarılı kariyerlere sahip bir yerlere gelmiş oyuncular. Tabii, önemli olan rollerine oturup

oturmamalarıdır. Penguen karakterini oynayan aktör, rolü resmen yaşamış. Filmde en başarılı bulduğum yan karakterlerden biri oldu.

Çizgi romandaki hâline de çok benzemiş kendisini tebrik ediyorum.

Baş katilimizi oynayan aktör de gayet başarılı bir aktör olmuş fakat ben kendisine yazılan karakterin hikâyesini biraz zayıf buldum. Klişeye kaçılmış gibi geldi bana. Batman karakterimizi oynayan aktör ise bana kalırsa en iyi ikinci Batman olmuş. Karakteri yaşayan oyuncularından biri kendisi dövüş sahnelerini resmen bize yaşattı. Farklı bir Batman karakteri karşımızda, ailesinin mirasını fazla umursamayan zengin gibi davranmayan bir Batman.

Diğer Batman'lar her fırsatta parası ile hava atarken bu Batman karakteri hiç para ile ilgilenmiyor. Catwoman karakterini oynayan aktris aslında karakteri başarılı oynamış fakat karakterin gelişimi ve kurgulanması biraz zayıf kalmış. Klişe bir intikam hikâyesi hissi verdi bana.

Film, ortalamanın üstünde bir film olmuş; içim rahat bir şekilde önerebilirim, zamanınızı çalmaz.

Kaan ŞEKER

Kadına Şiddette Geline Son Nokta

Merhabalar! Bugün özellikle ülkemiz için çok önemli olan bir konu hakkında yazmak istedim: kadın cinayetleri ve kadına şiddet.

Eminim ki herkes artan kadına şiddet olaylarının farkındadır. Geçtiğimiz senenin 365 gününde 367 kadın vahşice katledildi. Üstelik bu sayı sadece kayıt altına alınan vakaları içermektedir. Hâl böyle olunca bu konuya değinmeden geçmek istemedim. Bir kadın olarak ne kadar üzüntü duyduğumu anlatamam. Ana haber bültenlerini izlemeye korkar olduk.

Yemeği soğuduğu için karısına saldıran eşlerden tutun, sokakta hiç tanımadığı bir kadını bıçaklayarak öldüren adamlara kadar her türlü kadına şiddete tanıklık ediyoruz. Maalesef ki bütün bu olaylar gözümüzün önünde yaşanıyor.

Yaptığım araştırmalara göre, kadına şiddetin temel nedenleri olarak ailede veya toplumda kadınlara verilen değerin düşmesi, bireysel veya biyolojik sorunlar, yakın ilişkiadaki sıkıntılar, erkek egemen toplumlardaki kadın erkek eşitsizliği ve erkek otoritesi gösterilmiştir.

Şöyle bir baktığımızda gerçekten ülkemizde gelinen son noktanın ne denli kötü şekillendiğini fark ediyoruz. Fakat bu sebepler bence yeterli değil. Belirlenenlerin dışında kadına şiddete etki eden başka nedenler de var. Örnek vermek gerekirse suçlulara verilen gereğinden fazla hafifletilmiş cezalar söylenebilir.

23 yaşındaki bir kızını vahşice katleden bir adamın sırf, takım elbise giydi diye cezasının hafifletilmesi kabul edilemez bir gerçek. Eğer tüm bu olaylar olurken bir erkek saldırdığı kadına, “Bana bir şey olmaz, 3 yıl yatar çıkarım.” diyorsa anlamalıyız ki adalet kavramı kaybolmuştur.

Peki, tüm bunlar olurken sessiz kalan medyaya ne demeli? Bir haber yapıyoruz ertesi gün kimse hatırlamıyor. Sosyal medyayı kullanalım diyoruz, en fazla bir hafta sonra tekrardan unutuluyor. Herkes kendi yaşamına devam ediyor.

Halk ikiye ayrılmış durumda. Bir taraf, “Tabii ki hayatımıza devam edeceğiz. Sürekli yas mı tutalım.” diye düşünürken diğer taraf, bu vakaların asla ama asla unutulmaması ve örnek alınması gerektiğini savunuyor.

Tercih size kalmış. Bu konuya hangi açıdan bakarsanız bakın biz ses çıkarmadıkça hiçbir şey değişmeyecek.

Aylin KESKİN

AŞI

AŐılama hastalık sonucunda oluşabilecek maddi ve manevi tüm kayıpları önleyecek, büyük tasarruf sağlayan tek sağlık yatırımdır. AŞılar, vücudumuza yapılan aşının türüne bağlı olarak güçsüzleştirilmiş mikroplar sokarak vücudun o mikroba karşı antikor üretmesini sağlar. Bu da ilgili hastalığı hafif geçirmemizi sağlar.

AŐıların reddinin en büyük nedeni, aŐıyı üreten firmaya olan güvensizlik duygusudur. Diğer nedenler ise yan etkiler, aşının etkili olmadığına inanmak. Bu durum ülkemize özgü değildir. Yabancı ülkelerde de insanlar aÇıları reddediyor ve aşı üzerine tartışıyor. Hiçbir aşı, %100 etkili değildir. AŞının etkisi genetik faktörlere bağlı değişkenlik gösterebilir. Yan etkilere bakarsak da her aşının veya ilacın yan etkisi vardır. Fakat bunların en hafif olanları yaygın yan etkilerdir. Ciddi yan etkiler 1000 ‘de 1 ya da daha küçük bir olasılıkla kendini gösterir.

Ben aŐıya güveniyor ve aşı yapılmasını destekliyorum. “AŞı olup yan etkilerini çekeceğime hasta olurum daha iyi.” diyen kişileri çok görürüz. Fakat burada ikinci bir yol da

vardır: aşı olup hastalığı hafif geçirmek. Tabii, hastalıklar daha ağır geçer çünkü etkileri daha fazladır. Aşıdaki mikroplar güçsüzleştirilmiş olduğu için genellikle hafif geçirir, hatta yan etki göstermediği de olur.

Çoğu kişi gelecekteki yan etkilerinden endişelenmekte. Fakat covid üzerinden örnek verelim, aşı olmadığımız takdirde hayatımızı bile kaybedebiliriz. Kesin olarak kaybederiz demiyorum. Fakat aşı olursak o ölüm tehlikesini bile atlatıp hayatımızı daha fazla yaşayabiliriz. İyi bir sağlık, varlıklı olmaktan daha değerlidir.

Devrim DİLBİLMEZ

Ülkemizde Korona

Covid, diğerk bir adıyla ‘Koronavirüs’ hayatımıza girdiğinden beri oldukça şey değışti. Peki, koronavirüs okul hayatımızı nasıl etkiledi? Verilen sayılarda dürüstler mi? Açıkçası bana sorarsanız biz koronavirüsü okul alanında pek de iyi yönetemedik. Çünkü oldukça fazla vaka olduğı hâlde okullarımız hâlâ açık ve ben hayatımızın tehlikede olduğunu düşünüyorum. Bir yandan da okulda geride kaldık, koronavirüsten dolayı kendimizi gerektiğı gibi eğitime veremedik.

O kadar sınıfın karantinaya alınmasına rağmen sayın bakanımız bu sayıyı az gösteriyor fakat bence bu sayı düşündüğümüz kadar az değıl. Ben, bize verilen sayılarda gerçekçi olduklarını düşünmüyorum. Çünkü o kadar vaka olmasına rağmen söyledikleri kadar az sınıfın kapanması bir mucize falan olmalı. Bunu bir kenara bırakalım. Peki, biz bu sayılarını nasıl en aza indirebiliriz?

Öncelikle maske, mesafe ve temizlik kurallarına uymamız gerekiyor. Çünkü koronavirüs havadan ya da temasla bulaşan bir hastalık ve en küçük bir temasta bile bulaşma olasılığı var. Arkadaşlarımızla ne kadar yakın olsak da aramıza

mesafe koymamız gerekir. Sonuçta, düşünmemiz gereken ailelerimiz var.

Aile demişken koronavirüs aileleri nasıl etkiledi? Aileden çalışan bireyler gerçekten koronavirüsten çok etkilendiler. Çünkü korona geldikten sonra yasaklar oldu ve oldukça fazla vaka yüzünden çalışamadılar. Bu da ekonomik olarak aileleri büyük oranda etkiledi.

Kısacası, koronavirüs hayatımıza girdikten sonra hiçbir şey düzgün gitmedi. Sadece yasaklar sayesinde bir şeyleri sorguladık ve kendimizi tanıyabildik, hobilerimiz öğrendik.

Emre ÖZLEYEN

Savaşlar ve Sanat Eserleri

Savaşın insana getirdiği zulümleri, acıları, yokluğu, bu zamane insanlarına anlatıyor aslında bu sanat eserleri. Askerlerin, kahramanların bir bir yaralandığı ve öldüğu olayların tam anında yazılmış veya çizilmiş eserlerin anlattıklarını okumak, çıkarımlarını yapmak yaşanan felaketleri anlamamıza yardımcı oluyor. Bu eserlerin şimdiki zamana yansıtılması hayatımızda önemli bir yer yaratıyor.

Sanat tarihindeki yeri ise daha büyük. Gizlenen, bir anda ortaya çıkan savaşların eserleri sanat tarihinin en önemli eserlerinden sayılabilir. Konuyu farklı yerlerden ele alan sanatçılar tarihi etkisi altına alan savaşlar aynı şekilde sanatı da etkisi altına almıştır. Savaşın içinde büyüyen sanatlar, tarihin belli kısımlarını zekice anlatmıştır.

Savaş zamanında yaşanan çoğu zorlukların savaştan yıllar sonra bir sanat eserinde okunması insanlarda oldukça büyük bir etki ve merak uyandırıyor. Bunun yanında milletin geçmişi hakkında önemli bilgilere sahip olmak, geçmişimizi bilmek açısından da bu sanat eserleri oldukça önemlidir edebiyatımızda. Sanatçıların birbirlerinden farklı anlatım

şekilleri, tarzları ve yazı türleri o zamanlar yaşananları daha da gerçekçi ve ilgi çekici hâle getiriyor.

Geçmiş de yaşananları öğrenmemizi sağlayan edebiyatımızdır. O zamanda yazılan çoğu sanat eseri hâlâ önemini yitirmeden yaşamakta. Bizim birçok bilgiye ulaşmamızı onlar sağlar. Savaşla birlikte ünlenen sanatçılar önemli eserlerine bu dönemlerde imza atmışlardır.

Ezgi YILDIRIM

Nitelikli Kitap Okumak

Kişisel gelişim yolunuzdaki atacağınız en önemli adım kitap okumaya başlamaktır. Kitap okumak gelip geçici, günübürlük bir heves ve bir zorlama olmamalı; aksine bir ilgi alanı, alışkanlık olmalı.

Kitap okumak, asla yük olarak görülmemelidir. Kazanım olarak düşünölmeli, olmazsa olmaz alışkanlık hâline getirilmelidir. Peki, kitap okumak tek başına bile oldukça değerli bir etkinlik olduğu hâlde daha değerli bir kitap okuma yolu mevcut mudur? Bir kitap en nitelikli şekilde nasıl okunur?

Size zaman içerisinde deneyimlediğim ve araştırdığım bazı teknikleri anlatacağım. Merak etmeyin çok uzatmayacağım.

Zira, uzun yazıların pek okunmadığını yakinen biliyorum.

Sevdiğiniz türleri keşfedin. Hiç kitap okuma alışkanlığınız yoksa bir anda Suç ve Ceza okumak sizi sıkacak, kitaplardan uzaklaştıracaktır. Tavsiyem, dil ve anlatımı daha sade, anlaşılabilirliği daha basit olan kitaplardan başlamanızdır. Eminim ki sizin açınızdan çok daha iyi olacaktır. Bu sayede kitaplardan kolayca sıkılmayacaksınız. Bir süre sonra ağzınızın

tadı oturacak, kendinize has bir zevkiniz olacak ve hatta seviyenizi bile ilerleteceksiniz. O süre zarfından sonra da kolayca kitap okumaktan vazgeçmeyeceksiniz.

Tek bir yazara bağlı olunmalı mı? Sevdiğiniz yazarları keşfettikten sonra onlara saplanıp kalmamalısınız.

Asla hayata tek pencereden bakmayın. şunu bilmelisiniz ki belki de bir başka pencerenin ağısı, senin pencerenin açısından çok daha güzel. Yani demek istediğim, kitap okumada amaç hayata farklı pencerelerden bakmaktır. Sadece sevdiğiniz yazarın eserlerini okursanız aldığınız verim de git gide düşecektir. Olabildiğince yeni yazarlarla tanışın. Buna Dostoyevski, Tolstoy, Goethe, Charles Dickens ve benim için yeri çok ayrı olan Stefan Zweig ve Mark Twain gibi yazarlardan başlayın.

Klasikler mi popülerleşmiş kitaplar mı? Harry Potter, Da Vinci'nin şifresi gibi sürükleyici ve popülerleşmiş kitaplar çok güzel olsa da bir süre bu kitaplara ara verip klasiklere ynelmelisiniz. Adı üstünde klasikler yani klasikleşmiş olanlar alanının en iyisi.

Bununla da yetinmeyip Türk Edebiyatına giriş yapmalısınız. Kaliteli bir ortamda Sait Faik'ten söz edilirken

adeta far görmüş tavşan gibi kalmamalısınız. Kendi ufkunuzu geliştirmelisiniz.

Kitap okumak için verimsiz saatler... Eğer daha önceden kalma bir okuma alışkanlığınız yoksa verebileceğim en naçizane tavsiye kendinize süre vermenizdir. Yirmi beş ya da otuz dakika ilk başlarda en ideal süreler olabilir ancak bu süreler sabit kalmamalı.

Yine de bu demek değil ki bir gün üç saat kitap okuyun ardından bir hafta elinizi kitaba bile sürmeyin. Her gün okuyun.

Otobüste, teneffüste, ara verdiğinizde, evde, her yerde okuyun. Her gün ama her gün belli bir süre kitap okuyun.

Altını çizmek?.. Çoğumuz yatağımızda uzanırken okuyoruz ne yazık ki kitaplarımızı. Yatmadan önce birkaç sayfa okunup uyunacak kitaplar da var tabii ki ama çoğu için geçerli değil.

Eğer nitelikli bir okuma yapmak istiyorsak kalemimiz, kâğıtlarımız elimizde ve oturur hâlde bulunmalıyız.

Altını çizdiğimiz, bizde kıvılcımlar oluşturan cümleler olmalı kitabımızda. Onları hafızamıza kazıyacak olan, o altını çizdiğimiz cümlelerimizdir elbette ki. Fakat benim gibi kitaplarını karalamak istemeyen hatta tek bir sayfasını

kıvırmak bile istemeyen bir kesim olduğunu da biliyorum.
Ben, bu özelliğimi kırmakta çok zorlanmıştım ama biraz
üzerine düşününce yayınevleri, matbaalar zaten yeni basım,
bomboş kitaplarla dolu.

Biz neden o kitapları kendimize ait hâle getirecek bir
şeyler yapmıyoruz ki... Değil mi?

Feyza AKBAYRAM

Peki Biz Ne Yapıyoruz

Kadın olmak zordur ama Türkiye'de kadın olmak daha zor. Her gün onlarca kadının gördüğü şiddetin izlerini izliyoruz. Acı çığlıkları duyuyoruz, bir bir solup gitmelerine seyirci oluyoruz.

Peki, biz ne yapıyoruz?

Sırf, anlamadığı için, artık sevmediği için ya da kötü davranıldığı için ayrılmak istiyor. Bunun sonucunda eşinden veya onun ailesinden şiddet görüyor. Bazen çocuğunun gözü önünde, bazen sokağın ortasında. Peki, biz ne yapıyoruz?

Taciz ediliyor, kadın yüz vermiştir deniyor, kıyafeti böyle olursa olacağı bu deniyor. Dayak yiyor, hak etmiştir, oluyor; kocasıdır yapar, deniyor. Biri de çıkıp, “Erkektir, yapar.” sözüne karşı çıkmıyor. Bu adam demeye bin şahit isteyeceğimiz kişiler de bu sözden cesaret alıp yapmaya devam ediyor. Kadın kıyafeti yüzünden taciz edilmeye uygun görülüyor. Bunu söyleyenlere soralım bu kadın kapalı giyinseydi de taciz edilmeyecek miydi?

Peki, biz ne yapıyoruz?

Kadını kendi malıymış gibi her şeyi yapabilirmiş gibi bu zihniyetler sonucunda onlarca kadın ya ölüyor ya da vücudunda ve ruhunda izlerle yaşıyor, psikolojik sorunlarla mücadele ediyor.

Peki, biz ne yapıyoruz?

Onlarca, yüzlerce kadın ölürken biz ne yapıyoruz?

Haber sunucusu Ece Üner şu sözlerle ifade ediyor kadına şiddeti:

Türkiye de kadın olmak zor ama kadın ölmek kolay. Bunu niye söylüyorum? Çünkü şimdi art arda dört haber vereceğiz. Üçü kadın cinayeti, dördüncüsü yine çocuğunun gözleri önünde bıçaklanarak ölümden kıl payı kurtulan bir kadın. Bu haberleri üst üste vereceğiz. Çünkü birini görmeyen diğeri görsün, diğeri duymayan öbürünü fark etsin diye. Görmedim, duymadım, bilmiyorum olmasın. Biz kadınlar ölmezden gelemiyoruz ne yazık ki. Siz de görmezden gelemeyin diye. Duyduk duymadık demeyin! Türkiye`de kadınlar ölüyor. Üstelik öyle birer ikişer değil. Sanki bir savaştaymışçasına onlarca, yüzlerce. Oysa farkında mısınız bir kadını ortadan ikiye bölerseniz yarısı annedir yarısı çocuk? Bir kadını katlederseniz hem bir anne hem bir çocuğu katlediyorsunuz. Yani sizi adam edebilecek her şeyi her şeyinizi... İşte, bu

yüzden bu toplum bu konuda bir türlü adam olamıyor. Peki, biz ne yapıyoruz?

Kadınlar olarak otobüste yalnız kalmaya korktuğumuz, ıssız yerlerden geçerken korktuğumuz bu durumlarda bu insan demeye bin şahit kişilere ne oluyor? Ya caydırıcı olmayan bir ceza alıyor ya sözde uzaklaştırma kararı ile serbest kalıyor. Defalarca şikâyet edilmelerine rağmen serbest kalıyorlar belki de. Peki, ne zamana kadar serbest olacaklar? Kadınlar ölene kadar mı? Peki, bunlar ne zaman bitecek? Hepimizin sonu Özgecan Aslan, Emine Bulut ve daha niceleri gibi olunca mı? Peki, biz ne yapıyoruz?

Yaşanan bu durumların temelinde eğitim vardır. Babası özellikle annesi o erkeği nasıl yetiştirdi ise o çocuk öyle davranır. Bazı örneklerini görüyoruz. Mesela, karına laf geçiremiyorsun, sesini çıkarmayınca iyi gelin olursun. Bir kadın bir kadına bunların yapılmasına göz yumarken hatta öncü olurken daha ne denir bilmiyorum.

Peki, biz ne yapıyoruz?

Ayşe Ceren GÜNDOĞDU

Suyun Hayatımızdaki Yeri Nedir

Suyun hayatımızdaki yerini sadece içmekle sınırlamak bence doğru değil. Yediğimiz, giydiğimiz kısacası etrafta gördüğümüz her şeyin içinde yapı maddesi olarak az da olsa bir miktar su kullanılıyor. Kullandığımız bu sular döngüsünü tamamlayarak tekrar yer yüzene farklı şekilde yağışlarla geri dönüyor.

Kullanılma alanının bu kadar geniş olmasıyla ve döngüsel olarak devam etmesiyle hiç bitmeyecekmiş gibi geliyor insana fakat bunun da bir sonun olabileceğini unutmamalım. Bunun önüne geçebilmek için kullandığımız ya da kullanmadığımız şeylerin yapısında ne kadar su bulunduğunu bilmek iyi olmaz mıydı?

Su ayak izi nedir? Su ayak izi, tatlı su kullanımının bir göstergesidir. Yalnızca üretici ve tüketici olarak kullandığımız suyu değil aynı zamanda dolaylı yollardan tükettiğimiz su kullanımının da toplamıdır. Böylece ne kadar kullandığımızı bilerek daha tasarruflu bir şekilde kullanabilmiş oluyoruz. Su ayak izinin yeşil, mavi ve gri olmak üzere 3 bileşeni vardır.

Yeşil (yağmur suyu) ve mavi su (yüzey ve yeraltı tatlı suları) su tüketimini, gri su ise su kirliliğini anlatır.

Peki ya Türkiye’de durum ne? Türkiye’de içme ve kullanma amacı ile günlük kişi başına düşen su miktarı 216 litredir. Mal ve hizmetler aracılığıyla tüketilen su miktarı ise kişi başı günlük 5.416 litredir. “Mal ve hizmetler aracılığıyla tüketilen su miktarı” derken bir malın tüketiciye varana kadar geçirdiği tüm süreçlerde kullanılan su miktarıdır. Örneğin, bir tişörtün daha hammadde halinde tarladaki pamuk bitkisinden başlar; pamuğun sulanması, pamuğun iplik, ipliğin kumaş olması, kumaşın boyanması, tişörtün tekstil tezgahlarında dokunması sürecini ifade eder.

Araştırma verilerine göre yapılan listede Türkiye en çok su sıkıntısı çeken dünyadaki 32’nci ülke. Bunun yanında, yapılan haritada Türkiye topraklarının yarısında aşırı yüksek ya da yüksek derecede su sıkıntısı çekildiği belirtiliyor.

Neler yapabiliriz? Muslukları tamir ettirip suyun ziyan olması önlenabilir. Atık yağlar lavabolara dökmeyerek yeraltı sularına karışmasının önüne geçilebilir. Ekolojik deterjanlar kullanılabilir. Plastik ambalaj tüketimi azaltılabilir. Bu ve bunun gibi pek çok şey yapılarak fazla su tüketimine engel olunabilir.

Kerime ESENKAYA

Rüya Anıdan Sayılır mı

Rüya anıdan sayılır mı? Bu sorunun cevabı benim gözümden çok kolay. Bana göre kesinlikle anı sayılır. Bunu şöyle kısa bir cümle ile açıklayabilirim: Rüyalar, insanların yaşamaktan korktukları veya yaşamayı istedikleri olayları bilinçaltına itmeleri sonucu rüya olarak ortaya çıkmasıdır. Özellikle bu konudaki fikrimi destekleyen olaylardan biri de çok sık yaşadığım Lucid Rüya kavramıdır. Lucid rüya dediğimiz rüya şekli, rüyanın içinde sıkışıp kalma ve rüyayı yönetmektir..

Sık sık yaşadığım bu durum, rüyaların anı sayılmasını gerektiği fikrini destekliyor. Anılara girmesine birkaç örnek daha verebilirim. Yarım yamalak çocukluk anılarımız gibidir düşler, heveslerimizdir ve bir ihtimal gelecekte yaşayacaklarımızın bilinçaltının göstergesidir. Rüya ve gerçeği ayırt etmekte zorlanan biri olarak, bazı anılarınızın düş olduğunu hissettiğiniz ya da düşlerinizi anı sandığınız oluyor mu? Pekâlâ, minik birkaç örnek vererek devam etmek istiyorum: Küçük yaşlarda kaybettiğim dedemi her rüyamda görüşümde gerçek olduğunu sanır, mutlu olurum veya

sınavlarım hakkında gördüğüm rüyalarda gördüğüm notu aldığıma düşünür, mutlu olur ya da üzülürüm.

Yaşanmışlıkları da gördüğümüz uyku halindeki anılar olan düşler, bizleri normal hayatta yaşadıklarımızdan daha çok etkiler belki de. Hayal kırıklıkları, mutluluklar, nefretler ve daha birçok duygu... Uyanıklıkla hâlâ uyuma arasındaki sonsuz boşlukta gezerken ayıklığa adım atmanın ilk basamaklarıdır, büyülenmiş gerçeklik ve kendin için yarattığın anılardır. Bilincinin yarı ayık olduğu, isteklerin, korkuların, yaşanmışlıkların ve geleceklerin birbirine girdiği zamandır rüyalar... Düşlerimize sinirlendiğimiz, mutlu olduğumuz her duyguyu bize hissettiren bir güzel, bir kötü bazen de yoran anılarımızdır. Yaşama tutunmamızı bile sağlayabilirler benim görüşümde.

Yorgunluğumuzu alan uykuların tatlı ve minik, acı ve uzun zamanıdır rüyalar. İşte, tam da bu yüzden rüyalar anılara girmektedir kanımca. Yorgunlukla sıcak yatağa uzandığımızda acaba rüya görür müyüm düşüncesi, uyanınca Rem dediğimiz psikolojik olay yüzünden hatırlayamadığımız düşler ve daha düşler hakkındaki birçok şey, hepsi hayatımızın ve anılarımızın parçasıdır. Ek olarak söylemek istediğim bir konu daha var: Ya anlattıklarımı hiç yaşamadıysak? ***Ceyda YELEĞEN***

Bir Şans Ver

Birçoğumuz spor yapmayı sıkıcı, basit ve saçma buluruz ancak hepimiz spor yapmalıyız. “Nedenmiş o?” dediğinizi duyar gibiyim. Spor, insan hayatına düzen getirir. İnsanın daha dinç olmasını sağlar. Bunu sağdan soldan duymuş biri söylemiyor. Hayatının büyük kısmında spor yapan biri olarak söylüyorum. Ayağa kalkıp birkaç egzersiz yapsan ne kaybedersin ki? Sen de gün geçtikçe önemi anlayacaksın ve spora ayırdığın süre gün geçtikçe artacak.

Diyelim ki spor yapmaya karar verdiniz ve nasıl yapacağınızı bilemiyorsunuz. Öncelikle doktorunuza görünmeli ve spor yapmanızı engelleyen herhangi bir hastalığınızın olup olmadığını öğrenmeniz gerekmektedir. Asla bilinçsiz ve bilmeden spor yapmayın. Doktorunuzdan onayı aldıktan sonra spor yapabilirsiniz.

Nasıl spor yapacağınıza gelirse yine profesyonellerden yararlanmakta fayda var. Bir spor salonuna gidebilir, internetin doğru kaynaklarından araştırabilir ya da yine doktorunuzun size vereceği egzersizleri yapabilirsiniz. Her hareketi doğru yapmak bu işin özü. Yanlış harekette veya

fazla zorlama ile kendinizi sakatlayabilirsiniz. Sakatlık gibi bir sağlık problemini kimse istemez herhalde. Sağlık demişken spor, sağlığımızı hep negatif mi etkiler? Tabii ki hayır. Hatta aksine, spor sağlık problemlerimiz için bulunamayacak bir şifa kaynağıdır. Birçok hastalığı spor ile atlatabiliriz, eğer spor yapmazsak da birçok hastalık bizi bulur. Bu da sporun bir diğer artısı.

Sporun en güzel katkılarında biri de kötü düşüncelerden uzaklaşmaktır. Spor yaparken sadece pozitif düşünürsünüz. Çünkü kendinizi geliştirirken, hedeflerinize emin adımlarla yürürken niye negatif düşüncelerinizi aklınıza getiresiniz ki. Rahatlatıcı etkisinden bahsetmiyorum bile. Sınırlı, stresli bir günün ardından spor yapmak çok rahatlatacaktır. Spor ruhen rahatlatır ve odaklanmanızı sağlar. Tabii, bu insandan insana farklılık gösterebilir ancak ben deneyimlediklerimden bunu rahatlıkla söyleyebiliyorum.

Spor z güven kazandırır. Bir şeyleri başarmak, geliştiğinizi görmek size çok büyük bir umut verecektir. Kendinize olan güveniniz artacak, kendinize koyduğunuz hedeflere daha istekli bir şekilde koşacaksınız. Hedeflerinizi başardıka daha fazlasını isteyecek ve onu da başaracaksınız. Bu, sizi çok başarılı bir insan yapacak, bu da size öz güven

kazandıracaktır. Kendinize güveneceksiniz, kendi kendinize karar vermeyi öğreneceksiniz. Asla pes etmemeyi, düşünmez de kalkmayı bileceksiniz. Bazen her şey bitti, bırakmalıyım gibi olumsuz düşüncelere düşeceksiniz. Fakat hayallerinize odaklanın. Bu yola ne için çıktığınızı, “Pes etmek bu kadar kolay olmamalı.” diye düşünmelisiniz ve emin olun ki asla pes etmeyeceksiniz.

Spor, size önemli bir karakter kazandıracaktır. Mesela, müsabakalarda hakemlerin görmediği fakat kural dışı bir eylem yaptığınızda bunu hakeme söylemek ve kurallara uymak sizin nasıl bir insan olduğunuzu herkesin gözleri önüne serecektir. Sonuçta, spor bu. Kazanmak da var kaybetmek de. Kazanmayı çok isteriz fakat bu yolda hile yapmak etik dışı davranan bir insan olduğumuzu gösterir.

Sonuçta, her zaman kazanacaksınız diye bir şey yok. En iyiler de kaybeder. Kaybetmek sizi yere düşürmesin. Aksine ayağa kaldırsın. En iyi olmak için çok çalışmak gerekir. Ancak inanınca başarılmayacak hiçbir şey yok.

“Spor yapmak maliyetli mi?” sorusuna gelelim. Eğer profesyonel bir sporcu değilseniz spor için cüzdanınızdan tek bir kuruş dahi çıkarmanıza gerek yok. Bu demek değildir ki profesyonel olmayan kişiler spor için para harcayamaz. Eğer

para harcarsanız daha iyi koşullarda ve daha iyi aletlerle çok daha verimli bir şekilde spor yapabilirsiniz. Ancak bunların hiçbirini zorunlu değildir. İsteyen insan her türlü koşullarda spor yapabilir. Yeter ki inansın.

Spor, insana kültür kazandırır, sosyal çevre kazandırır. Spor, arkadaşlarımızla spor yapmak, hakkında bilgi sahibi olmak gibi güzel şeyleri bünyesinde barındırır. Nasıl spor yapılacağını iyi bilen insan sağlık hakkında da pek çok şey öğrenir. Tüm bunları düşününce hâlâ spor yapmamakta kararlı mısınız? Hadi spora, kendine bir şans ver. Ne kaybedersin ki?

Onur KURT

Sosyal Medyada Türkçe

Bulduğumuz yüzyılda iletişim, temel ihtiyaç denilebilecek seviyededir. Bu ihtiyacı ise giderek yaygınlaşan internet kullanımı içerisinde, sosyal medya denilen iletişim kanalları büyük ölçüde karşılamaktadır. Günümüzde internet kullanımının yaygınlaşması, yeni bir iletişim dili doğurmuş ve bu durum gittikçe bozulan bir e-Türkçe kullanımını gündeme getirmiştir.

Sosyal medyada kullanıcılar her farklı eylem için ayrı bir jargon geliştirmişlerdir. Gittikçe de orijinal dilden bağı koparan bu sosyal medya dilini üreten ve kullanan bireylerin, günlük konuşma ve yazı dillerinde de bu kullanımını sürdürdükleri görülmektedir. Sosyal medya dilinin standart dilden ayrı bir görünüm alması ve bunun günlük ve resmi konuşmalara sarkması dil bilinci oluşmasını da aksatıyor. Ayrıca tek sorun, sosyal medya diliyle standart dilin karışması da değil; Türkçenin hatalı, özensiz ve bilinçsiz kullanımı, Türkçe sözcükler yerine yabancı sözcüklerinin kullanımının daha yaygın olması gibi birçok sorun daha var yanında.

Yabancı kelimelerin sosyal medya üzerinden dilimizi etkilemiş, dilimizin özgünlüğünü ve bağımsız görünümünü kaybetmesine sebep oluyor. E-Türkçe olarak isimlendirilen bu dil biçimi, kültürün ve bilginin taşıyıcısı konumundaki dilin işlevlerini yerine getirmesinde aksamalar olması anlamına gelmektedir. Bir milletin benliğini kaybetmesine bile sebep olabilecek bu sorun, “Türk demek, dil demektir. Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk ulusu, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.” diyen Mustafa Kemal Atatürk’ün ileri görüşlülükle vurguladığı gibi dil bilincine sahip olmakla çözülebilir.

Bu bilinç, aile ve okul gibi sosyal yapılarla daha erken yaşta kazandırılmalıdır. Ayrıca, sorunun çözümü için sanal ortamlarda düzenlenebilecek olan yarışma ve “Dilimizi Doğru Kullanma”, “E-Türkçeyi E-Öğrenme” gibi projeler düzenleyerek ve sonucunda da katılımcıları çeşitli yollarla ödüllendirerek gençlerin dili doğru kullanması desteklenebilir. Gençler dedim, çünkü istatistiklere göre sosyal medyada oluşan bu dili en çok kullanan kitle lise çağındaki bireylerdir. İnternet ortamında kullanılan bu yanlış dilin televizyon ve radyo platformlarındaki gibi kolay tespit edilememesinden

dolayı gençler sosyal medyada bu dili istedikleri gibi şekillendirmektedir.

Son dönemlerde kitle iletişim araçlarında, Türkçenin doğru ve güzel kullanımıyla alakalı birçok uyarı, proje ve etkinlik yapılsa da sosyal medya olarak nitelendirilen sanal platformlardaki dilin yanlış ve çirkin kullanımının hoş olmayan ölçüde devam ettiğini görmekteyiz. Türkçenin bu tarz platformlarda doğru, bilinçli ve özenli kullanımı için yapılan faaliyetlerin yeterli olmadığını ve yapılanların da istenilen etkiyi bırakmaması başka bir sorundur.

“Bir ülkeyi yıkmak istiyorsanız önce dilini tahrip edin.” sözünde olduğu gibi dil, belli kuralları olan ve sadece insanlar arasında iletişimi sağlayan bir araç olmaktan öte, milletleri oluşturan, birleştiren ve milletlerin oluşturduğu tarih ve kültür gibi yapıları koruyan bir araçtır. “Türk dili Türk milletinin kalbidir, zihnidir.” özdeyişinde söylendiği gibi bizim de temelimizin, kültürümüzün ve bizi birleştiren yapının dilimiz olduğunu görmekteyiz. Kısacası, dil bir milletin kimliğidir ve bu kimliği koruyabilmemizin ilk şartı ise dili korumaktır.

Fatih VERAL

Seçmeli Dersleri Niye Biz Seçmiyoruz

En doğrusu herkesin istediği şeyi yapması değil mi? Peki biz öğrenci toplumu olarak niye okulun bizim için seçtiği dersleri işlemek zorunda kalıyoruz? Aslında tüm idareciler, bizim için en doğru olanın matematik, fen bilgisi, Türkçe veya başka ders olduğunu düşünüyor. Ama bizim için bu dersler ne kadar iyi?

İşin özünde, herkes başarılı olmamızı ister. Bunu istemek çok doğrudur ama başarılı olmamız bizim yeteneklerimize bağlı değil midir? Kimse bu çocuğun resme, müziğe veya spora olan yeteneğini sorgulamıyor. Belki de deha derecesinde kaç çocuk yeteneğini keşfetmeden mecbur olduğu dersi yapmak zorunda kalıyor? Ama o çocuğun kendisine sorsalar ne istediğini, her şey çok farklı olmaz mıydı?

Bana sorarsanız her şey o çocuk ve ülkemizin gelişmesi açısından çok farklı olurdu. Belki de o çocuk kendisine zorunlu kılındığı dersler yerine dikkatini çeken sosyal faaliyeti yapsa çok iyi bir yetenek keşfedeceğiz. Ama bunun yerine öğrenci toplumunun tamamı, seçmeli derslerde mecbur bırakıldığı

derse girmek zorunda. Sizce de çok saçma değil mi? Herkes matematikte başarılı olamaz ya da harika fizik çözemez. Ama bu kişi çok iyi dans edebilir, resim yapabilir. Peki, bu çocuk niye matematik dersine giriyor?

Demem o ki bu herkes tarafından kabul edilen gerçeklerden uzaklaşıp insanın kendi içindeki gerçeklere odaklanmalıyız. Bir öğrencinin hangi yönü iyiyse o tarafa yönelmelidir ve biz belki de bunu yapmadığımız için kaç tane gizli cevheri kaybediyoruz? Siz söyleyin.

Kübra KAYA

Kendimiz Olmak

Kalbimizin güzelliği, sevmek ise zihnimizin güzelliği de düşünebilme yetimidir. Unutmayalım ki düşünen insan özgürdür. Özgürlüğü bir kere tadan insan, bir daha düşüncelerine kelepçe vurdurmak istemez. Düşünceleriyle pek çok sorununun üstesinden gelecek, pek çok şeyi bilecektir. Ne yazık ki kendimizi düşüncelerimize kaptırıp körü körüne gitmek de iyi değildir.

Çevrenizde varlığını her daim hissettiğiniz, sizinle aynı görüşte olmasa bile açıkça saygı çerçevesinde kendilerince doğru buldukları yargıları savunabilecek kişileri dinleyiniz. Bazen bizden yaşça büyük, donanımlı, birikimli bir büyüğümüzü dinlerken bazen de küçük bir çocuğu dinlememizde fayda vardır. Gözümüzde büyüttüğümüz bir korkumuz karşısında onları kahkahalarla gülerken görmek, bizim gerçekten de küçük, basit, çok da abartılmayacak şeyleri, gözümüzde biraz büyüttüğümüzü fark etmemizi sağlayacaktır.

İnsanları dinledikten sonra oturup düşünün kendinizce sorular sorun . Yine de aynı şeyi düşünüyor muyum, fikrimin temelinde aynı sebep yatıyor mu?

Sonra oturun kararlarınızı kendiniz alın. Yalnız, alınan kararlar artık doğrusuyla yanlışıyla sizindir. Bu neticede sorumluluk bilincimiz de oturmuş olacaktır. Özgür birey olma yolunda ilerlemektir bu. Yaşantımızı başkalarına bağlı yaşamak, yalnızca ahmaklıktır. Bırakalım, yalnızca *başkalarına bağlı doğrular yapmayı*; kendimiz olarak yanlış yapalım ki en azından bir işin nasıl yanlış yapıldığını öğrenelim. Bu, çevreyle irtibatı keselim anlamına gelmez. Duygularımızı paylaşıp başkalarının fikrini aldıktan sonra tüm benliğimizle kendi kararımızı vermeliyiz.

Kendimiz olmalıyız, başkalarının buyruğu altında bir ömür geçiremeyiz. Bırakalım özgürce hayatımızı yaşayalım bu bizim hayatımız, bizim kararlarımız olsun (yanlışımız dile getirildiğinde ön yargısız bir biçimde enine boyuna nesnel bir şekilde yorumlayarak).

Hayatımızı güzel yaşamak istiyorsak içimizdeki güzellikleri dışa vurmak için geç kalmamak dileğiyle...

Esra Nur DEMİR

Kadına Şiddet

Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri, günümüzde Türkiye ve dünya için büyük bir problem hâline gelmiş; gazete, televizyon ve daha çeşitli araçlarda sıkça rastladığımız ve önüne geçilemeyen bir hâl almıştır. Peki, alınan önlemler neler ya da yeterince önlem alınıyor mu?

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonunun tuttuğu 13 yıllık kadın cinayetleri istatistiğine göre 2008 ile 2021 yılları arasında 3 bin 719 kadın katledildi. Kadın cinayetleri neden gerçekleşiyor? Neden sürekli olarak artıyor?

Kadınlar, yemek yapamadığı, ona karşılık vermediği, boşanmak veya ayrılmak istediği, kıskanıldığı eşi veya sevgilisi tarafından her türlü psikolojik, fiziksel şiddete maruz kalır. Sadece bu sebeplerle de kalmıyor. Bir kadın, sırf kadın olduğu için de şiddet görebiliyor. Gördükleri şiddetin bunlar gibi daha yığılmıyla sebepleri var. Tuhaf olanı da belli bir kesimin, “Kadın zaten hak etmiştir.” “Adam namusunu temizlemiş.” diyerek durumu normalleştirmesidir.

Kadın cinayetlerinin önüne geçilemeyen artış sebeplerinden önde geleni de cezalar değil midir? Cezaların

caydırıcı etkisi olmadıkça hâliyle suçlar işlenmeye devam edecektir. Bir de İstanbul Sözleşmesi'nden çekildik. E tabii, failleri cesaretlendiren de bu olurdu.

Şiddet, kabul edilebilir olmaktan çıkarılmalıdır. Kadına yönelik şiddete son verilebilir. Şiddet, aile içi bir mesele değildir. Şiddet, gizli kalması gereken bir mesele hiç değildir. Hesabı sorulması gereken bir suçtur. Bunu görmezden gelenler de büyük ölçüde suçludur.

Devletler ve hükûmetler her bir kadını korumak, şiddete maruz kalmasını önlemekten sorumludur. Erkeklerin üstün olduğu anlayışını yok sayıp hukuk ve adalet ile şiddete uğrayan kadınlardan yana olduğunda şiddet önlenemez.

Her gün bu olaylara tanık olduğça Mustafa Kemal Atatürk'ün şu sözünü hatırlamalıyız: "Bir toplum, cinslerden yalnız birinin yüzyılımızın gerektirdiklerini elde etmesiyle yetinirse o toplum yarı yarıya zayıflamış olur. Bizim toplumumuzun uğradığı başarısızlıkların sebebi, kadınlarımıza karşı ihmal ve kusurdur."

Nehir BARTIK

Okumuş İşsizler

“Atanamayan öğretmen canına son verdi.” Son zamanlarda hep aynı manşeti görmeye başladık değil mi? Peki neden? Neden hâlâ bir şeyler değiştirilmiyor?

Bu zamanda ne yazık ki okuyup işsiz kalan çok. Çünkü gençlere imkân sağlanmıyor. Çevrenizde bile pek çok örneği vardır. Okumuş ama atanamamış, işsiz kalmış, atama bekleyen...

Düşünebiliyor musunuz, çocuklarımız ilkokuldan başlamak üzere kurslara koşturulmakta ve çocukluklarını, gençliklerini yaşayamamaktalar? Bunun yanında aileler de ekonomik yönden zorluk çekiyorlar. Dershane ücreti veya özel ders gibi giderler, aileleri bunaltıyor.

Aile, genç oğlunu, kızını okutarak ona gelecek hazırlamak istiyor. Elinde avucunda neyi varsa onların eğitimi için harcıyor. Sonuç mu? İşsizlik. Bunun sebebi, düzgün eğitim sistemimizin olmaması. Zamanında doğru planlama yapılmadığı ve ona göre üniversiteler kurulmadığı için şu an neredeyse Türkiye'nin her şehrinde üniversiteler ve önü açık olmayan bölümleri var. Bu durumda aileler de, “Yeter ki

çocuğum bir yere yerleşsin de ne olursa olsun.” diye düşünüyorlar. Maalesef, bu görüş doğru değil. Çünkü yaptığınız sadece çocuğunuzun eğitimini birkaç yıl daha uzatmak. Her üniversite okuyan meslek sahibi olacak değil ya. Hele baraj puanının yeterince düşük olması yetmiyormuş gibi bir de zaten çok düşük olan o puanlamayı kaldırmaları yok mu? Puanlamayı kaldırmaları kimilerinin hoşuna gitse de hiç iç açıcı bir karar değil. Çünkü en azından baraj puanı olunca baraj puanını bile geçemeyecek kişiler eleniyordu ve boş yere yıllarını heba etmiyorlardı. Ama sınava az bir süre kalmışken yaptıkları bu değişiklik ne yazık ki okuyan işsiz sayısını daha da artıracak. Yani anlayacağınız önüne gelen üniversite okuyacak.

Bu yeni kararın eğitimimiz için olduğunu hiç sanmıyorum. Sadece yeni açtıkları, bir gelecek sunmayan üniversiteler boş kalmasın diye yaptıkları bir değişiklik bence. Madem gençleri bu kadar düşünüyor ve her gencimizin okumasını istiyorsunuz o zaman geleceğin mesleklerine göre bölümler açın. Ataması olmayan, işlevi kalmamış bölümleri kapatın. Kaliteli öğretim üyesi yetiştirin. Gençlerimize imkân verin. Üniversiteyi bitirdikten sonra “Şimdi ne olacağım?” diye düşünen kimse kalmasın.

Eğer bu kötü gidişatımızı düzeltmezsek daha çok
göreceğiz pazarcı olan mimarlar, inşaatçı olan öğretmenler,
kasiyer olan öğrenciler... Bir umut da olsa atama bekleyen
mezunlar ve bir yığın okumuş işsizler...

Nihal YILDIRIM

Pandemi ve Eğitim Sistemi

Öğrenci olmak başlı başına sorumluluk gerektiren bir durum olmakla birlikte pandemi gibi zorlu bir süreçte öğrenci olmak insanı daha da yoran, yıpratıcı bir hal alıyor.

Pandeminin başlarında uygulanan uzaktan eğitim yüzünden çoğu öğrenci derslerden koptu çünkü zaten zor, hiç kimsenin bilmediği, anlamadığı bir süreçten geçiyoruz ; bir de üstüne böyle tuhaf bir uygulama gelince öğrenciler iyice isteksizleşti.

Her türlü imkânın sağlandığı düşünülse de öyle bir şey olmadığını hepimiz biliyoruz. Farklı yerlerde farklı koşullarda ve imkânlarda öğrenim görmeye çalışmanın zorluğunu birçok öğrenciden duyabiliriz.

İnternet üzerinden işlenmekte olan derslere çeşitli sebeplerden dolayı giremeyen öğrencilerin hakkını aramak bize düşer. Gerek maddi olarak gerek uygun koşullar olmaması nedeniyle derslerinden geri kalan öğrenciler ne yapsın bu dönemde? Zaten sınava, ezber dayalı saçma sapan bir sistemin içerisindeyiz; bir de böyle destek görmeden kendi başına bir şeyler çabalayan öğrencilerin hâli ne olacak? Bu

sınav çalışanla çalışmayanı gerçekten ayırt ediyor mu o da belli değil zaten. Sürü psikolojisine uymuş bir şekilde sadece zaman öldürmekten başka bir şey yapılmıyor bu sistemde.

Okullar açık olduğunda yüz yüze eğitim olduğu zamanda da hiçbir şey fark etmiyor aslına bakıldığında. Değişen tek şey, öğrencilerin aynı yerde sınıflarında hep beraber ders işlemiş olması ama o dersin de onlara ne kadar faydası var, tartışılır.

40 dakika boyunca 8 ders saati sabahtan akşama kadar oturup sadece dinlemekten başka bir şey yapılmayan sadece 10 dakika ara verilen bir yerden bahsediyoruz bu kadar sabretmeleri bile mucize denebilir. Hem bu kadar sıkıcı yorucu hem de sonunda her şeyi, hayatlarının geri kalanını, belirleyecek olan bir sınav bekliyor onları; aslına bakıldığında acınası bir durum bu.

Zaten pandemiden dolayı hepsinin zamanı gitmiş, o dönemlerden doğru düzgün bir şey öğrenemeden geçtiler, bunun üstüne her şeyin bağlı olduğu şey: tek bir sınav. Sınav esnasında yapılan heyecan, stres, endişe, kaygı bütün sınavı batırmak için yeterli oluyor. Basit bir soruyu yapamadıktan sonra gelen duygu değişimi her şeyi ele verir.

Kabaca bakıldığında hayatlarının tek bir sınava bağlı olduğunu görüyoruz. Birçok öğrenci de bunun farkında

olmasına rağmen yapabilecek bir şey bulamadıkları ve seslerini yeterince çıkartamadıkları için onlara yardım edecek olan bizler artık bir an önce çözümler üretmeliyiz yoksa işler daha da kötüye gider.

Kısaca, çoğu öğrencinin de kimi öğretmenin de memnun olmadığı bu ezberci ve tuhaf sistem için artık birkaç adım atılması gerekiyor bir an önce. Geleceğimiz çocuklarımıza, öğrencilerimize bağlı. Daha iyi bir gelecek daha iyi bir eğitim sisteminden geçer.

Nurgül KARAKUVALIK

Hayvan Hakları

Her hayvanın hakları vardır. Aynı insanlar gibi yeme, içme, barınma haklarına başka bir deyişle yaşamaya hakları vardır. Bu haklar insan hakları gibi korunmalıdır.

Böyle denir ama nedeni verilmez. Nedeni açıktır aslında. Bir hayvana yaptığını belki sonra bir insana da yapabilir. Vicdanı, acımayı öğretir. Neden korunmaz diye aklından geçiren vardır. Çünkü bu pahalıdır, empati gerektirir. O haksızlığa uğrayan hayvanların ne düşünebileceklerini düşünmek gerekir ki bunu herkes yapamaz. Elbette insanların kendi sorunları altında bunun gibi birçok sorun da ezilir. Maalesef gerçek böyledir.

Bu haklar peki nasıl yok sayılıyor? Tabii ki hayvanlara amaçsız yere acı çektirilmesi veya hayvanların öldürülmesiyle haklar ortadan kalkıyor. Avcılık, sirkler ve köpek dövüşleri akla gelenlerden sadece bazılarıdır. Bu haklar korunmazsa toplum acımasızlaşır, doğanın doğal dengesi bozulur ve akla gelmeyecek daha birçok sorun ortaya çıkar. Bu sorun bireyi de etkiler doğal olarak. Bunun sonucu kişi, empati yapamaz ve bu

davranışlar başka bir insana da uygulanabilir. Ama bu konuda daha duyarlı olan bireyler daha mutlu ve düşünceli olurlar.

Bu alışkanlıklar küçüklükten başlar ise insana daha iyi bir kişilik katar ve bu yeni nesilleri de şekiller. Tabii, bu hakların korunması doğal çevrede de etkilidir. Tabiatın doğal dengesi bu şekilde eskisine kıyasla daha iyi olabilir. Artık sonraya itelenmeyip bir an önce harekete geçilmesi gerek.

Son olarak bu hakların yararları da vardır ki bunlar bir insana yararının gayet benzeridir. Tekrarlamamın bir faydası yok. Gayet basit: Toplum empati becerisini, acıma duygusunu kazanır. Bu hem yeni nesilleri şekillendirir hem de toplum içerisinde hayvanlar gibi haksızlığa uğramış olanlara daha dikkat çeker. Bazen bir kap su gibi basit bir şey bile hiçbir şeyden iyidir. Ama gözden uzak olan diğer hayvanlar için başka şeyler gerekir. Bu sorunlara dikkat çekilmesiyle bu da yapılabilir. Belki de sanıldığından daha gerekli ve kolaydır.

Sedat DİRİLİ

Sokak Hayvanları İle İlgili Çalışmalar

Son zamanlarda gündeme gelen konulardan biri de sokak hayvanları. Günlük hayatımızda sokaklarda köpeklere rastlıyoruz. Evet, bazen rahatsız edici olabiliyorlar. Bu konuyla ilgili insanlar belediyelere şikâyetlerini bildiriyorlar, gerek havlamaları gerekse de saldırımları konusunda.

Her ne kadar insanlar bundan şikâyetçi olsa da onlarla birlikte yaşamayı öğrenmemiz gerekir. Sokak hayvanları konusunda oluşturulan projeler uygulanmadığı için barınaklarda çok sayıda köpek mevcut. Bunun sonucunda da kontrolsüz nüfus artışı oluyor. Bu köpeklerin toplatılması ile onların yerini başka hayvanlar almayacak mı?

Her geçen gün sokağa terk edilen hayvanların sayısı artıyor. Bu da doğru bir çalışmalar yapılmadığını gösteriyor. Diğer bir konu da hayvanların insanlara saldırdığı için suçlu konuma düşmeleri. Hâlbuki köpekler, kaçma ve korku davranışı sergileyen canlıları kovalamaya yönelik içgüdüsel bir davranış gösteriyor. Burada tek suçlu köpekler değil, insanlar da suçlu. İnsanların canlılara nasıl davranması gerektiği konusunda biraz daha bilinçli olursa tüm bu sorunlar aşılacak.

Çünkü bu dünyada tüm canlılarla hep birlikte uyum içinde yaşamak zorundayız.

Bu sebeple, olaylara tek yönden bakmak ne kadar doğru? Şunu çok iyi biliyoruz ki her şey karşılıksız sevgiden geçiyor.

Herkes elbette farkındadır, çocuklarla hayvanlar iyi anlaşır. Hiç düşündünüz mü daha konuşmaya başlamamış bir çocuğun hayvanlarla arasındaki bağın ne kadar güçlü olduğunu? Bazen, gerçekten olaylara bir de çocukların o saf sevgisi yönüyle bakmamız gerekir.

Yani, her şeye hayvanların kötü olduğu, hep saldırmaya başlama düşüncesiyle bakmamak gerektiğini öğrenmeliyiz. Elbette ki bu zihniyet değişmedikçe bu sorun da bitmeyecektir.

Serra GÜLCAN

Sokak Hayvanları Özgür Olmalı

Türkiye’de binlerce hatta milyonlarca sokak hayvanı olduğunu biliyoruz. Osmanlı İmparatorluğu’ndan beridir Türk halkı ve sokak hayvanları birlikte yaşıyor. Türkiye’yi ziyaret eden yabancı yazarlarda, Türk halkının hayvanseverliğinden bahsediyor. Türk halkı olarak sokak hayvanları yurdumuzun, doğanın, dünyanın bir parçası olduğunu biliyoruz. Fakat son dönemlerde sokak köpeklerinin insanlara saldırdığı haberlerini görüyoruz. Bu tarz haberler sonucunda köpeklerin tehlikeli olduklarını ve sokaklardan toplatılmasını ya da yeni çözümler bulunması gerektiğini savunan insanlar oluştu.

Peki, sokak hayvanı nedir ve nasıl insanlarla birlikte yaşayabilir? Sokak hayvanları, yıllar öncesinde insanlar tarafından evcilleştirilmiş vahşi hayvanlardır. İnsanlar kendi ihtiyaçları için öncelikli olarak köpekleri ve ardından diğer hayvanları evcilleştirmişlerdir. Yıllar içinde kentlileşmeyle birlikte sokak hayvanları denilen kavram oluşmuştur.

Gelelim sokak hayvanları ile insanların nasıl birlikte yaşayacağına, hayvanlarla insanların birlikte yaşaması hiç de zor değil. Fakat insanlar bunun zor olduğunu hatta sokak

hayvanlarının olmaması gerektiğini savunuyor. Bazıları, hayvanların sokaklarda kötü şartlarda yaşadıkları için bazıları ise sokak hayvanlarının insanlara zarar verdiğini düşünerek hayvanların toplatılmasını ve barınaklara götürülmesini istiyor. Sokak hayvanları toplatılıp barınaklara gönderilmeli mi? Aslında, birçok insan barınakların durumunu bilmiyor; oranın şartlarının iyi olduğunu, hayvanların mutlu olduklarını ve yemeklerinin olduğunu düşünüyor. Maalesef ki barınakların durumu hiç de iyi değil. Barınaklar, hayvanlara yemek sağlıyor fakat kaldıkları yerler çok küçüktür ve sağlıklı değil. Ayrıca, özgürlükleri Büyük oranda kısıtlanıyor. Koşabilecekleri ve oyun oynayabilecekleri bir alan yok. Barınakları ziyaret eden insan sayısı çok az, bundan kaynaklı olarak da sevgisiz yaşıyorlar. Bu gibi birçok sebepten dolayı barınaklarda hayvanlar çok mutsuz ve kötü bir hayat yaşıyor.

Hayvanlar sokakta mı yaşamalı? Sokakta yaşamaları hayvanlar için iyi bir seçenek değil fakat barınaklarda özgürlükleri kısıtlandığı için sokaklar daha iyi bir seçenek. Sokaktaki yaşamlarını da daha iyi koşullara getirebiliriz. Aslında, hayvanlar temel ihtiyaçlarının karşılanmasını istiyor ve bütün günlerini de ihtiyaçlarını karşılamak için harcıyorlar. Biz insanlar bu isteklerini yerine getirirsek ortada sorun

kalmayacaktır. Herkes bir kap mama ve bir kap su koyarsa ve barınabilecekleri küçük evler yaparsa ortada büyük bir sorun kalmayacaktır. Fakat çoğu insan bunu yapmıyor; hayvanların insanlara zarar verdiklerini, bu yüzden insanlar tarafından beslenmemesi gerektiğini savunuyor.

Sokak hayvanları insanlara neden zarar verir? Sokak hayvanlarının özellikle de köpeklerin insanlara zarar verdiklerini duyuyoruz. Peki, neden köpekler insanlara zarar veriyor? Aslında, köpekler belirli bir tehdit olmadıkça insanlara saldırmazlar. Köpeklerin buldukları durum, açlık oranları, köpek cinsine göre de saldırganlık oranları değişir. Yine de köpekler sebepsizce saldırmazlar. Bu yüzden, bir köpek insana zarar verdiğinde öncelikli olarak sebebini sorgulamak gerekir.

Saldırılan insan bir tehdit oluşturmuş olabilir ya da köpek çok aç durumda olabilir. Ardından sebebe göre köpeğin sorununu karşılamak gerekir. Gerçekten köpek saldırgan ise köpekleri barınaklara hapsedmek yerine onlara iyi bir eğitim verilmelidir. Daha iyi şartları olan mekânlarda veteriner eşliğinde eğitim verilmelidir.

Özet

Hayvanlar ile huzur içinde yaşamak mümkündür. Bunun sadece hayvanlara saygı duymak gerekmektedir. Eğer hayvanlara, yaşam alanlarına, yemeklerine saygı duyarsak ortada sorun kalmayacaktır. Bir kap yemek ve bir kap su ile hayvanların temel ihtiyaçları karşılanacak, böylelikle de hayvanların yaşadıkları zorluklar azalacaktır.

Yeni ve iyi şartlarda olan barınaklar yapılmalıdır. Bu barınaklarda saldırgan olan hayvanlara eğitim verilmelidir, aynı zamanda ihtiyacı olan hayvanlara da kalacak yer ve yemek verilmelidir. Böylelikle hem insanlar hem de hayvanlar için daha iyi şartlar sağlanır. Kimse hayvan sevmek zorunda değildir fakat herkes hayvanlara saygı göstermek zorundadır!

Sinem ÇAKMAKÇI

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Her gün, her ortamda ve her konuda kadın erkek eşitliği diye bağırıyoruz ve çoğumuz kadın erkek eşitliğini savunuyoruz ya da savunuyormuş gibi yapıyoruz.

Peki, kadın ve erkek eşitliği nedir? Kadın ve erkek eşitliği konusu ne zaman açılrsa çevremizde, kadın ve erkeğin eşit olmadığını savunan bazı kişiler vardır. Bu kişiler olaya hak, hukuk ve fırsatlar bakımından bakmak yerine, kadın ve erkeğin fiziksel ve biyolojik olarak farklı olduğunu savunurlar. Kadın ve erkek tabii ki biyolojik ve fiziksel olarak eşit değildir fakat buradaki durum, fizik ve biyoloji dışında tamamen adalet önündeki eşitliktir. Yasalara baktığımızda kadın ve erkeğin eşit olduğunu söyleyen bir sürü madde sayabiliriz. Peki, iş icraata gelince neden böyle olmuyor? En temel haklarımızdan biri olan yaşama hakkı bile kendini bilmez, egosuna yenik düşen, kaybetme duygusunu kendine yediremeyen, reddedilmeyi kabullenemeyen, şımartılmış erkekler tarafından onlarca kadının elinden alınıyor.

Türkiye'de gerçekten kadın erkek eşitliği var mıdır? Birçok alanda maalesef,, kadın ve erkek arasında eşitsizliğin

olduğunu düşünüyorum. Bunların örneklerini en kolay atasözlerimiz ve deyimlerimizden vermeye başlayabilirim aslında:

- Kızın var mı, derdin var.
- Kızını dövmeven, dizini döver.
- Oğlan doğuran övünsün, kız doğuran dövünsün.
- Ağaç yeşert meyve getirsin, oğlan büyüt ekmek getirsin.
- Erkek sözü vermek.
- Elinin hamuruyla erkek işine karışma.
- Saçı uzun, aklı kısa...

Bunlar gibi nice örnekler... Kadınların bir alanda başarılı olamayacağını, erkeklerin işlerini her zaman daha güzel yaptığını, erkeklerin daha akıllı ve zeki olduğunu topluma empoze eden birçok atasözü ve deyim ve hâlâ bu düşünce yapısında devam eden insanların olması, çok üzücü ama maalesef gerçek.

Kadın sürücülerin her zaman berbat araba kullandığı algısı da geçmişten beri süregelen cinsiyetçi iddialardan sadece biri. Oysaki istatistikler böyle söylemiyor. 2020 TÜİK verilerini incelediğimizde trafik kazalarında ölen ve yaralananlar cinsiyetlerine göre incelendiğinde ölenlerin

%79,7'sinin erkek, %20,3'ünün kadın; yaralananların ise %71,4'ünün erkek, %28,6'sının kadın olduğu görüldü.

Toplumumuzdaki en büyük yanlışlıklardan bir diğeri ise namus kavramıdır. Namus, toplum içinde onur ve ahlak kurallarına sıkı sıkıya bağlılık anlamına gelir. Toplumda namus deyince akla direkt kadının biyolojisi geliyor. “Kadın yaparsa namussuz, erkek yaparsa elinin kiri” gibi sığ düşüncelerden kurtulmak zorundayız. Hâlbuki namus beyindedir, düşünce yapısındadır, davranışlardadır. İstedığı gibi giyinen, gece sokağa özgürce ve korkusuzca çıkan, kahkaha atan, fikirlerini özgürce söyleyen, tecavüze uğrayan kadınlar değildir bunun sorumlusu. Asıl bu kavramdan yoksun olanlar; kadınların özgürlüklerini ellerinden almaya çalışan, yalan söyleyen, hırsızlık yapan, doğaya, hayvanlara, insanlara saygısı olmayan, sadece kendi çıkarlarını düşünen, cinayet işleyen, tecavüz eden ve tecavüzü meşrulaştıranlardır. Frida Kahlo, ahlak, namus deyince sadece kadından konuşanların bundan yoksun olduklarını söyler.

Türkiye’de önüne geçemediğimiz bir diğeri sorun da kadına şiddet ve kadın cinayetleridir. Suçluların işledikleri suçu normalleştirmek için öne sürdükleri başlıca gerekçeler arasında kadının ayrılık talebi, namus, aldatma-aldatılma,

kıskançlık, kadını koruma gibi saçma sapan savunmalar yer alıyor. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun verilerine göre, Türkiye'de 2021 yılında 280 kadın öldürüldü, 217 kadın ise şüpheli şekilde ölü olarak bulundu. Peki, bu canlılardan hangisi öldürülmeyi hak etti? Hepsi birinin evladı, annesi, kardeşi, dostu, arkadaşıydı. Her şeyden önce hepsi birer insandı, kimsenin malı değildi.

Hiç kimsenin kadınların yaşama hakkını elinden almaya veya gücünü kadınlar üzerinde denemeye hakkı yoktur. Bir ülkede kadın ve çocuklar şiddet görüyor, öldürülüyorsa o ülkenin geleceği de ölüyor demektir. Kadın karnına koca dünyayı sığdırırken biz niye dünyamıza bir kadını sığdıramıyoruz?

UNFPA TÜRKİYE araştırmalarına göre “kadına şiddet uygulayabilirim” kabulü daha 9-10 yaşlarında yerleşiyor. Bu yüzden de kadına yönelik şiddetin temelinde yatan kadın erkek eşitsizliği ile erken yaşlarda mücadele edilmeli. Burada en büyük sorumluluk aileye düşüyor. Kızlarınıza sahip çıkın algısından bir an önce kurtulmalı ve oğullarınıza her istediklerinin olmayacağı, kaybetmenin de olabileceği, herkesin fikirlerine saygı duymayı, sevmeyi, vazgeçebilmeyi, öfkesine yenik düşmemesi gerektiği öğretin. Albert Einstein'ın

dediği gibi, “Şiddetin, ahlak seviyesi düşük erkeklere çekici geldiğini öğretin.”

Toplumdaki bir diğer cinsiyet eşitsizliği ise kadın ve erkeğin toplumdaki rolleri. Kızlara daha çocukluktan mutfakta çay-kahve takımlarıyla ve oyuncak bebeklerle oynaması öğretilirken erkek çocuklara araba, silah, top veriyoruz. Bu çocuklar büyüdüğünde kadın yemek yapar, çocuk bakar, ev temizler; erkek işe gider, evin ihtiyaçlarını karşılar, spor yapar, araba kullanır algısı çoktan oluşmuş oluyor bile. Babalar çocuklarıyla ilgilendiğinde ve bakımlarını üstlendiğinde harika baba, mükemmel ebeveyn olurken annelerin çocuklarına bakmak görevi ve hatta zorunluluğu olarak görülüyor. Erkek otobüs şoförü gördüğümüzde hiç tepki vermezken kadın otobüs şoförü görmek bizi şaşırtıyor. Evin tüm sorumlulukları kadına yükleniyor. Ekonomik ve sosyal alandaki sorunların altından erkeğin gelmesi bekleniyor.

Tüm bu düşünce tarzları kadın ve erkeği çok fazla yoruyor. Oysaki herkes sevdiği ve alanında iyi olduğu işi yaparsa eminim herkes çok daha mutlu olacaktır.

Bırakın kadınlar ellerinin hamurlarıyla her işe
karışsınlar! Bırakın ev işi yapan, yemek yapan erkeğe kılıbık
demeyi! Bunun yerine onlara kolay gelsin deyin!

Sude KORALP

Genç Dili

Geçmişten günümüze her şey olduğu gibi konuşma tarzı da büyük bir değişim gösterdi. Geçmişteki gençler daha anlaşılır ve usturuplu bir dil kullanırken şimdiki gençler daha kısa ve argo sözcükler kullanarak anlaşıyorlar.

Gençlik ve yaşlılık çatışması her geçen gün artıyor. Yaşı büyük olan insanlar için argo olan kelimeler gençler için normal karşılanabiliyor. Bu genç dili nedeniyle her geçen gün dilimize yabancı kökenli kelimeler ekleniyor. Bu yüzden de dilimiz her geçen gün evrim geçiriyor.

Yetişkinler ise bu argo kelimelerin internet yüzünden dilimize karıştığını düşünüyor ve bunu hiç tasvip etmiyorlar. Gençlerin kendilerine özgü bir dil geliştirmesini bazı uzmanlar ortak dilin geleceği açısından tehlikeli bulurken, bazıları da tepki duymak yerine bu duruma ayak uydurmak gerektiğini vurguluyor.

Gençler, sosyal medyada fenomen olmuş paylaşımlardaki cümle kalıplarını konuşmalarında da sıklıkla kullanıyorlar. Anlatacakları olaylara uyarlayarak kullandıkları kalıpların ne

anlama geldiğini, sosyal medyayla ilgili olmayan kişiler, anlamakta güçlük çekebiliyor.

Dil organik bir şey. Dolayısıyla döneme uygun bir şekilde evrilmesi, yeni kelimelerin girmesi, bazılarının daha az kullanılır hâle gelmesi kaçınılmazdır. Onun için gençlere kendilerine has bir dil kullandıkları için kızmayın. Her ne kadar yaşı büyük olanlar için anlaşılması zor olsa da bana daha içten ve rahat geliyor Mesela, bro (abi, kardeş, birader) , trollemek (ortalığı karıştırmak),duyar kasmak (belli bir konuda duyarlı davrananları ti'ye almak), stalklamak (birini sosyal medyada araştırmak, takip etmek) gibi kelimeleri sıralayabiliriz.

Şimdi size bu dilde birkaç cümle örneği vereyim: Ne kastın abi ya , bize de mi lolo , nasıl r yapıyor hemen , herkesin hayatına kimse karışamaz, beyin bedava... Nedenini bilmiyorum ama gençler olabildiğince kısa ve hızlı yazışmaya çalışıyorlar; mesela, Gidiyom, napçan, ne bilim, öle dio bunlardan aklıma gelenler. Ne demiş B.Franklin, “*Gençliği anlayamadığımız an dünyadaki işimiz bitmiş demektir.*”

Sinem ŞORMAN

Covid 19`lu Dünya

Yeni koronavirüs, ilk defa 31 Aralık 2019`da, Çin`in Vuhan şehrindeki deniz ürünleri ve canlı hayvan satan bir markette çalışan 4 kişide ve aynı günlerde bu marketi ziyaret eden çok sayıda kişide akciğer enfeksiyonu (pnömoni) bulgularının tespit edildiğinin açıklanmasıyla gündeme gelmişti.

Hastalardan alınan örneklerin incelenmesi sonucunda 7 Ocak`ta, hastalığa neden olan virüsün SARS (2002) ve MERS (2012) gibi koronavirüs ailesinden olduğu anlaşılmış ve virüs Yeni Koronavirüs 2019 (2019-nCoV) olarak isimlendirilmiş, daha sonra isim COVID-19 olarak belirlenmişti.

Koronavirüs, dünyada en çok çocukları etkiledi. Çoğu ülkenin ekonomisi dibe vurdu. Her yer kapandı, insanlar aç kaldı, sosyal hayatı olmadı. Hâlâ bunun etkisini atamadı insanlar. Ama bu dönemin en mağdurları tartışmasız, çocuklar oldu . Şöyle bir düşünürsek 1. sınıfa giden bir çocuk okuma yazma öğrenmeden bir sene geçirdi. Lise ya da üniversite sınavına hazırlanan o kadar öğrenci bir buçuk sene uzaktan eğitimle hazırlandı.

Bu salgında gerçekten var mıydı yoksa bir oyun muydu bilmiyorum? Bence bir oyun, dünya devletlerinin çıkarları doğrultusunda bir komplo. Avrupa`da artan yaşlı nüfusu azaltmak ve git gide parlayan Çin`in ekonomisini çökertmek için yapıldı. Her şey yine dünya güçlerinin çıkarları için oldu. Onlar da baş edemediler, sonunu kestiremediler ama artık her şey için geçti.

Dünyanın en zeki insanları çalıştı, uğraştı bir hastalığa çare bulmak için. Her ülkenin yöneticileri tedbir aldı. Her şey bu hastalığı bitirebilmek içindi, insanlar çok uğraştı. Bu hastalık bitsin diye tüm insanlık çok şeyler feda etti.

Yabancı devletler salgınla mücadelede bence yetersiz kaldılar: açıklanan vaka sayıları, yapılan çalışmalar, hastaların tedavi tarzları. Her koşulda yetersiz kaldılar, dünyanın çoğu ülkesi, en güçlü ülkeler bile güçsüz olduklarını anladılar. Birçok ülkede insanlar, tedavi edilemediği için öldü, yani yabancı devletler de bu dönemde yetersiz kaldılar.

Bizim ülkemize değinmek gerekirse iyiydi her şey. Baştan 1 tane vakada okullar kapandı sonrasında her yer kapandı. Gerekli tedbirler alındı. İnsanlar alıştırıldı yavaş yavaş. Sokağa çıkma yasağı oldu ya kaç gün. İnsanlar evinden çıkamadı. Aylarca dışarı çıkmaya hasret kaldık. Bütün milletimiz

bunlardan fedakârlık etti, her şey güzeldi, yaz geldi azaldı, her yer geri açıldı, yine arttı.

Bizim insanlarımızda şu var, bir şey biraz gevşetirse hemen daha çok salıyorlar kendilerini. Yasaklar kalktı, insanlar dışarı çıktı, maske kavramı unutuldu. Her şey güzel geliyordu. 4 ay sürdü bu güzellik ama yaz bitti, rahat bitti. Her şey yavaş yavaş kapandı. Yani gerek var mıydı buna, 3 ay rahat etmek için ya da birileri para kazansın diye bu kadar büyük bir ülkeyi bir sene boyunca kapatmaya? Kaç milyon öğrencinin öğrenimden eksik kalmasından önemli miydi tatil yapmak, bilmiyorum?

Bence salgın o kadar korkulacak bir şey değildi. İnsan sonuçta bir nedenden ölecek. Yani, insanlarda ölüm korkusu yaşatacak kadar büyük bir şey miydi? Pandeminin başından beri vardı bu olay. Bir kesim inanıyor, korkuyor, aşırı tedbir alıyor; bir kesim ise hiçbir şeyi umursamadan hayatına devam ediyor. Ne olacak yani en fazla, diyen hastalığa inanmayan bir kitle. Bu da tamamen yanlış bir düşünce, o kadar emek oldu; milyonlarca insan öldü. Bunları boşa saymak saçma bir şey. En azından inanmasan bile saygı duymak, tedbir almak zorundasın. Kimse dünyada tek başına değil, hepimiz bir

toplumun parçasıyız. En azından inanmasa bile herkes kendi kadar, bulunduğu topluma da uymak zorunda.

Dünya ne kadar acayip, insanlar ne kadar aciz . Ben en çok bunu anladım bu dönemde. Koskoca dünya, kaç milyar insan, kimse karşı koyamadı bu duruma. Mikroskobik bir canlı, bütün dünyayı dize getirdi. İnsanların en büyük dersi bu olmalı bu yaşananlarda: Her zaman bir güç vardır beni yenecek. İnsanlar; aciz, ölümlü varlıklardır; her türlü şeyle savaş verirler ama günü gelir ufacık şeyde hepsi yenilir.

Talha KARTAL

Türk Futbolunun Sorunları ve Çözüm Önerileri

Türk futbolunun sorunlarının en başında, altyapıya gereken önemin verilmemesi, maddi kaynakların yeterince altyapıya aktarılmaması, profesyonel anlamda altyapıdaki futbolculara gereken eğitimin verilmemesi, yeterli spor tesislerinin olmaması altyapının Avrupa standartlarından çok uzak kalmasına sebep olmaktadır.

Hakemlerimizin futbol bilgisinin üst seviyede olmaması, profesyonellik anlamında yeterli bilgi birikime sahip olmamaları, dış faktörlerden çok çabuk etkilenmeleri Türk futbolunun olumlu gelişmesinin önündeki en büyük engellerden birini oluşturmaktadır. Futbolu yöneten kulüp yöneticilerinin büyük bir kısmının futbolu içinden gelmemeleri, profesyonel anlamda futbolla ilgili yeterli bilgi birikime sahip olamamaları futbolumuzun gelişimine olumsuz yansımaktadır.

Öncelikle, Türk futbolunun Avrupa standartlarına ulaşabilmesi ve Avrupa futboluyla yarışabilecek seviyeye gelebilmesi için kendi öz kaynaklarımızı (sporcular) ortaya

çıkarmamız gerekir. Altyapının ihtiyaçlarını karşılayabilecek tesislerin yapılması, yeterli ekonomi kaynakların aktarılması, altyapı sporcularına profesyonel eğitimin verilmesi gerekir.

Hakemler seçilirken objektif kriterlere göre seçilmesi, Avrupa standartlarında eğitimlerin verilmesi, Hakemlerle ilgili ödül ve cezaların objektif kriterlere göre verilmesi büyük önem arz etmektedir. Türk futbolunun gelişimine olumlu anlamda katkı sağlayacak olanlar bunlardır.

Türk futbolunu yönetenlerin futbolun içinden gelmeleri, yaptıkları transfer harcamalarında birinci dereceden sorumlu olmaları, yanlış kararlarda hesap verebilir olmaları gerekir.

Yukarıda zikretmiş olduğumuz sorunların ve buna ilişkin çözüm önerilerimizin hayata geçirilmesiyle sorunların büyük bir kısmının ortadan kalkacağı, Türk futbolunun gelişiminin olumlu yönde ve önünün açık olacağı, Avrupa futboluyla yarışabilecek seviyeye geleceğine inanıyorum.

Yunus Emre BULAN

Salgın ve Komplolar Teorileri

Geçen yıl başlayan ve tüm dünyayı etkisi altına alan salgınla ilgili komplolar şimdi yeni bir aşamaya geldi. Bu defa konumuz aşı komploları. Herkes ayrı bir şey söylüyor ve kimsenin kafası net değil. Aşı isteyenlerle istemeyenler keskin bir karşıtlık söylemine de sahip. Aşının kurtarıcı ya da mahvedici özelliklere sahip olduğu konusunda kafalar acayip net (!)..

Aşı ile ilgili duymadığımız söylenti, ortaya atılmayan iddia kalmadı. DNA'mız ile oynanacak diyenler kadar Bill Gates ve mikroçip iddiaları savuran da var ortalığa. Bill Gates iddiasına göre koronavirüs salgını milyonlarca kişinin vücuduna izlenebilir mikroçip yerleştirmenin kanıtı olarak ortaya atıldı ve tüm bunların arkasında Microsoft'un kurucusu Bill Gates var. Oysa mikroçip diye bir şey yok ve Bill Gates'in gelecekte böyle bir projesi olduğuna dair bir kanıt da yok...

Bana en şaşırtıcı gelen bir diğer iddia ise cenin dokusu söylentisi oldu. Bu iddia anne karnındaki 3-6 aylık bebeklerin kürtajla alınıp bedenlerinin aşı çalışmaları için kullanılması şeklinde paylaşılıyor. Bu da yanlış bir iddia. Southampton

Üniversitesinden Dr. Michael Head, bu söylentiye net ifadelerle yanıtlıyor: “ Herhangi bir aşı üretim sürecinde cenin hücresi kullanılmıyor. “

Peki, ama böyle nereye kadar? Aşılanmış olmak yakında tüm dünyada hareket serbestisinin ana şartı hâline gelecek gibi. Diğer taraftan aşı sebebiyle hayatını kaybedenlerin de olduğu haberleri medyada dolaşiyor. Yakında aşının olumsuz etkilerini yok edecek yeni bir aşı daha piyasaya çıkartılırsa hiç şaşırımam. Pek tabii, eğer öyle bir aşı çıkarsa da yanında doğacak dudak uçuklatacak iddiaları es geçemem.

Hiç düşündük mü ortaya atılan bu iddiaların, akıl almaz komplo teorilerinin nedeninin ne olduğunu? Çoğu kişinin sorgulamaya gerek dahi duymadan inandığını ve inandırmaya çalıştığını? Biz sorgulamadık, belki bu teorilerin altında asıl yatanları ama inanmak istemediğimizden sorgulamadık belki de. Kim bilebilir yıllar önümüze ne çıkaracak, bilim ilerledikçe bu komplo teorilerindeki gerçeklik payı yüzdesi ne olacak? Ya siz bu komplo teorilerine inanan tarafta mısınız yoksa bunu reddeden tarafta mı?

Göreceli bilimle tanıştık aşı sayesinde. Tamam, bilimde görece belki hep vardı ama teorilerin kendi mutlak doğrularına

ulaşmasına alışmıştık biz hep. Şimdi bilinmezlik ve görece sardı bilimi. Belki her Şey burnumuzun ucunda da biz hep uzaklara bakıyoruz ya da ortalıkta dolaşan gerçek bir giz var ki nereye baksak biz göremiyoruz.

Zeynep Sude CEYLAN

Koronavirüs

Bir virüs yüzünden tüm dünya etkilendi. Her insanın kendine göre geleceğe dönük planları vardı. Ama lanet olası korona virüsü yüzünden hiçbirini gerçekleştirme imkânı bulamadık. Bir anda gerçekleşen bu salgınla hayatımızın mahvoluşunu izliyoruz. Fakat bu virüs sayesinde kendimizi keşfetmeye başladığımızı düşünüyorum. Kendimizle vakit geçirmek, ilgi alanlarımızı bulmak, yeni hobiler bulmak, kendimizi daha yakından tanımak bunlar çok önemli şeyler.

Aslında, her insan bilinçli bir şekilde yaşamış olsa ne insanlara ne hayvanlara hiçbir şekilde bir şey olmaz. Hani bir söz vardır ya, "Bana değmeyen yılan bin yaşasın. "deriz ya o yılan dönüp dolaşıp bizi bulacağını hiç düşünmeyiz. Kendimize göre olumlu yönleri olsa da pandemi sürecinde çalışan insanlar için pekiyi bir süreç olmadı. Mesela, doktorlar her gün bizim sağlığımız için kendi ihtiyaçlarından vazgeçtiler. Sevdiklerinden uzakta günün tamamını çalışarak geçirmek hiç kolay bir şey değil sonuçta. Bizim sağlığımız için kendilerini riske atıyorlar.

Ama bazılarımız bu durumun ne kadar önemli olduğunu algılayamıyor. Hem kendilerini hem de çevresindeki insanları riske atıyorlar. Düşüncesizlikten başka bir şey değil bu benim gözümde.

Bir maske takmak ya da sosyal mesafeye uymak çok zor bir şey değil. Eğer uymazsak bu durum daha da uzayacak. Bana bir şey olmaz diye düşünmememiz lazım. Her an ne olacağı belli olmaz. Sevdiklerimizle daha fazla zaman geçirebilmek için dikkatli olmalıyız. En kısa zamanda bu virüsten kurtulmak dileğiyle...

Zeynep Sude KÖSE

Türkçemizi Doğru Kullanalım

Sizce de günümüzde Türkçe çok yanlış kullanılmıyor mu? Hem çoğu kelimenin Türkçe kelimesi yerine yabancı anlamları kullanılıyor hem de kelimeler olduğu gibi kullanılmıyor. Örneğin, merhaba yerine mrb, naber yerine nbr, alyküm selam yerine as, selamın aleyküm yerine sa, tamam yerine okey, hizmet yerine servis gibi kelimeler kullanıyoruz. Bu kullanımlar bence çok yanlış.

Türkçemize sahip çıkmazsak eğer kendimizi de iyi ifade edemeyiz, benliğimizden uzaklaşırız. Dilimize yerleşen ve farkında olmadan kullandığımız kelimelerin doğrularını ve yerinde kullanmalıyız. Bence Türkçemizi doğru kullanımını yaygınlaştırmak için bazı uygulamalar yapmalıyız. Mesela, öğretmenler görevlerine başlamadan önce dilimizin doğru kullanımı için bir sınava girmeliler çünkü öğretmenler Türkçenin doğru kullanımını bilmeli ki öğrencilere doğru öğretebilsin.

Dilimizin yok olmasında etkili olan en büyük etkenlerden biri de sosyal medyadır. İnternet ve sosyal medya dilinin normal yaşama kıyasen daha az kelimedden

oluşmaktadır. Kelimelerin kısaltılmış halleri kullanılıyor bunun ortadan kalkması gerekiyor ki Türkçemiz düzgün kullanılsın. İnsanlar kendilerini doğru kelimeleri bularak ifade edemiyorlar. Bunun nedeni hem kitap okumamak hem de kelimelerin doğrularının unutulmasıdır.

Dil, bir milletin edebiyatını ve kültürel değerini bilmekten geçer. Dili doğru kullanmak ve doğru anlatmak amacına ulaştırmak için birkaç alanda bilgi sahibi olmamız gerekmektedir. Mesela, klasik eserlerimizi kullanmak, deyimler ve atasözleri okumak vb. kendimizi geliştirmemize yardımcı olur. Dilini geliştirmeyen milletler ne yazık ki yok olmaya mahkmdur. Bunun için dilimizi elimizden kayıp gitmesini izlemek yerine sahip çıkmalıyız.

Sağlıklı bir toplum yaşamı için sağlıklı bir iletişim ve doğru kullanım şarttır. Bu yüzden, elimizden geldiğince konuştuğumuz dilin kurallarına uymamız gerekmektedir.

Tuana BOZTAş

Günümüzde Kadına Şiddetteki Artış

Şiddet, günümüzde toplum sağlığını etkileyen bir sorundur. Şiddet, toplumsal hayatta her yerde, her saatte karşımıza çıkmaktadır. Şiddete maruz kalan kişilerin şiddeti görmezden gelip susmalarının birçok nedeni vardır. Şiddet, bireylere hem ruhsal hem de fiziksel zarar veren bir sorundur.

Bazı araştırmalara göre, ülkemizde kadına yönelik şiddetin son yıllarda dört kat arttığını görüyoruz. Ülkemizde ölümlere ve yaralanmalara yol açan kadın cinayetleri büyük bir oranda artış göstermektedir. Türkiye’de korkutucu düzeylere ulaşan kadına olan şiddet olayları, ne yazık ki daha da artmaktadır. Kadın cinayetleri, fiziksel ve cinsel şiddet yaygınlaşmıştır.

Kadınlar, dünyanın her yerinde, her zaman şiddete uğramaktadır. Günümüzde kadına şiddet evde, iş yerlerinde, sokakta kısaca günlük yaşamın her yerinde uygulanmaktadır. Buna rağmen kimseden ses çıkmıyor. Çünkü kimseye sesimizi duyuramıyoruz. Bütün o çırpınışlara, çığlıkları rağmen asla yokmuşuz gibi davranılmaya devam ediliyor. Sokağın ortasında bir kadın şiddete uğrarken herkes izliyor, o anı

telefonlarına kaydediyorlar. Fakat kimsenin karşı koymaya gücü yetmiyor. Artık, hiçbir kadın nerede olursa olsun güvende değil.

Neredeyse insanlık da bitmiş durumda. Herkes kadına şiddetin sosyal medyada paylaşılarak ortadan kalkacağını düşünüyor. Kadın şiddete uğrarken izleyip eve gidince sosyal medyada paylaşınca sadece kendi vicdanını rahatlatabilir, kadına şiddeti engelleyemezsiniz. Konu diziler, sosyal medya paylaşımları değil. Konu eğitim. En büyük şey eğitim.

Ev içinde veya sokak, iş yeri gibi alanlarda kadının nesnelleştirilmesi, erkeğin malı olarak görülmesi kadına şiddetinin en büyük nedenlerindedir. Hiçbir kadın mal değildir. Her kadın özeldir.

Aile içinde kadına şiddetin olmasına etki eden nedenlerin başında yoksulluk, alkol, saldırganlık, sevgisizlik gibi şeyler gelmektedir. Yani, aile çok önemlidir. Genel olarak şiddete maruz kalan kadınlar da korumasız, kendini yetersiz, önemsiz hissedenlerdir.

Bu şiddetlerin en önemli ve belki de tek çaresi eğitim. Fakat bu eğitim, okullarda öğrencilere gösterilen fizik, kimya, edebiyat dersleri değil, aile eğitimi olmalıdır. Her şey çocuklukta başlıyor. Çocuk annesinden, babasından ne görürse

onu yapıyor. Bu şiddetler sadece eğitimle bitebilir. Şiddeti, çocuğa kadınların mal olmadığını aşılıyarak önleyebiliriz. Kadınların ne kadar özel olduklarını öğreterek önleyebiliriz.

İpek AY

Mutluluk Neye Bağlıdır

Bence bu soruyu cevaplamak için ilk olarak en son ne zaman mutlu olduk, onu düşünelim. Ben düşündüm de en son ilkokulda arkadaşarımla saklambaç oynadığım zaman mutluydum. Ha, bir de ortaokul yıllarımda akşamlara kadar arkadaşarımla bisiklet sürdüğüm zamanlar...

Bazılarını ailesi mutlu eder, bazılarını arkadaşarı, işi, aldığı eşyalar... Peki, sizce mutlu olmak illa bir şeye bağlı mıdır? Bu soru hakkında benim düşüncem, bir şeye bağlı olarak mutlu olmak aptallık dışında bir şey değildir, şeklinde ifade edilebilir. Yaşadığımız için bile mutlu olmamız gerekmez mi? Çünkü bu hayata sadece bir kez geliyoruz ve özgürce yaşamak da en büyük ödülümüzdür. O yüzden bir şeye bağlı olmadan özgür ve mutlu bir şekilde yaşamamız gerekir. Ama bu, herkes tarafından böyle değildir. Kimilerine göre paramız yoksa dünyanın en mutsuz hayatınız yaşarız.

Ben mutluluğun parayla alakalı olduğunu da kesinlikle düşünmüyorum. Zengin olunca paramı birlikte harcayacağım arkadaşarım olmadıktan sonra o zenginliğin bana faydası ne olacak peki?

Mesela, mutlu olmak sağlığa bağlıdır. Bu fikre sonuna kadar katılırım. Sağlıklı olmak da Őukredilecek bir Őeydir sonuĉta. Ancak iŐimize, paraya ya da bize maddi yönden faydası olan Şeye mutluluğumuzu bağlamak kadar saĉma bir Şey yok. Sonuĉta mutluluk dediğin Şey, yaşama hevesidir ve bu yaşama hevesi gelip geĉici Őeylere bağlı olmamalıdır. Mesela, ben bu hayatta en ĉok kendimi severim. Sabahları aynanın karŐısına geĉip kendime gülümserim. Bunu yapma sebebim ise ĉok mutlu olmam. Eğer ben iŐimden kazandığım parayla mutlu olsam sabah kalkınca ilk iÇim, acaba bugün para kazanabilecek miyim, olurdu. Peki, ben stresli bir Şekilde uyanırsam nasıl mutlu olacağım?

Bazı insanların hayatı bundan ibaret. Hepsi gece yatmadan önce sabah kalkarken kendi dışında her olasılıkları düŐünürler. Ama sen onlara gidip sorsan belki daha en sevdikleri rengi bile bilmiyorlardır. ĉnk kendilerinin nasıl mutlu olacaklarını bile bilmiyorlar. Tek vasıfları kazandıkları para ve o parayla daha ne kadar ĉok para kazanabilecekleri düŐünmektir. Hayatları da böyle geĉip gider bu insanların. Ne kendilerine vakit ayırırlar ne de sevdiği Şeyleri bulabilirler.

Kısacası söylemek istediğim Şey, dünya malı gelip geĉicidir. Bugün bir CEO olurken yarın sabah iflas edip bir

fabrikada çalışmaya başlayabilirsin. Bu hayatta önemli olan Şey, kendini tanımak ve neyi sevdiğini öğrenmektir. Bunu yaparsak eğer nerde olursak olalım ne fark eder ki? Zaten mutluyuz ve kendimizi seviyoruz. nemli olan da budur.

Hasan EFE

Kadına Şiddet

Kendimizi bulma ve bireyselleşme serüvenimizle hayatı deneyimlememiz arasında sıkı fıkı bir bağ var. Kadınlar açısından bunun bir mücadeleye dönüşmesi, toplumun kadınların keşfetme, ruhen boy atma ve genişleme arzularını tırpanlamasıyla ilgili. *“Biz dünyaları isterken binlerce yıldır hüküm süren eril egemenlik, baskı mekanizmalarıyla dikiliveriyor karşımıza. Söz gelimi baba soyluluk gereği ismimizin ardına soyadının eklenmesiyle bilmem kimin kızı olarak başladığımız hayatımızı, vakti geldiğinde evlenerek bilmem kimin karısı olarak sürdürmemiz bekleniyor. Tekil bir birey olarak kabul göremiyoruz; illa erkek denen o yüceler yücesi cinsin himayesinde olmamız, kendimizi onunla beraber tanımlamamız gerekiyor.”*

Kamusal alan diye tabir edilen dış dünyanın hâkimi erkekler olagelmıştır. Özellikle 1970’lerde ikinci dalga feminizmle birlikte özel alan ve kamusal alan arasındaki ayrımın, ezilmişliğinin temeli olduğu fikri vurgulanmaya başlandı. Feminist yazar ve teorisyen Gülnur Acar-Savran’ın deyişiyle, kadınların kamusal varoluşlarıyla erkeklerinki

arasında hep bir asimetri vardır. Kadınlar bu asimetrinin tezahürleriyle, eğitimden siyasete gündelik yaşamdan iş hayatına pek çok yerde karşı karşıya kalıyorlar. Benim özellikle üzerinde durmak istediğim noktaysa, Türkiye’de kamusal alanın kadınlar için günbegün daha tekinsiz hâle gelmesi.

Toplu taşıma kullanacağıma göre göbeğimi açıkta bırakan bir tişört giymesem daha mı iyi olur? Ya eve varana dek minibüsteki herkes iner de ben tek başıma kalırsam? Gece eve dönerken hangi sokaktan yürüsem daha güvenli olur? Arkamda ayak sesleri duyduğumda hemen telefona sarılıp bir erkekle konuşuyor numarası yaparsam peşimdeki kişiyi durdurabilir miyim? Şu adam niye gözünü ayırmadan bana bakıyor? Giydiklerimden ötürü mü acaba? Bu ve benzeri düşüncelerin pek çok kadının içsel monoloğunda yeri bulunduğuna eminim. Dışarı çıkmaya dair tedirginliklerimizin, bizi kendi kendimizi denetler hâle getirmesi yeni bir şey değil elbette. Ancak, içinde bulunduğumuz politik iklimde, kadınların kazanılış haklarına yapılan saldırılar, eril şiddet, kadın cinayetleri ve kamuoyundaki cinsiyetçi söylemler artarken kendimizi güvende hissedebilmemiz hayli zor.

Uzunca bir süredir kamusal alanın sınırlarının bilhassa kadınlar açısından gitgide daraldığına şahit oluyoruz. Kadın-erkek eşitliğine inanmadıklarını her fırsatta dile getirenlerin, kadınları annelik ve ailedeki rollerine indirgeyerek özel alana kapatma hamleleri sokakta da karşılık buluyor. Şöyle ki kadınlar artık giyim kuşamları, hâl ve tavırları bahane edilerek sokakta veya toplu taşımada hiç tanımadıkları erkeklerin şiddetine maruz kalıyorlar. Yakın zamanda, Kadıköy’de bir kadın maske takmadığı için kolluk kuvvetlerinin saldırısına uğradı. Bu vaka, kamusal alana çıkan kadınları tedirgin ediyor, erkekleriye şiddete başvurmaları konusunda cesaretlendiriyor. Nitekim bu, 2016’dan beri kamusal alanda artan kadına şiddet olaylarının bir yenisi oldu. Daha önce de şort veya mini etek giyen, sevgilileriyle öpüşen, sigara içen kadınlar eril şiddetin hedefi olmuştu. Feminist sosyolog Selda Tuncer, konuyu özel alandaki ataerkil baskı ve denetimin sokağa taşması olarak yorumluyor ve ekliyor: “Saldırıları karşısında çevrede bulunan ve müdahale etmeden izleyen sessiz çoğunluk ise aile içi şiddet karşısında geliştirilen suskunluğu hatırlatır. Böylelikle, erkek şiddeti özel alandan kamusal alana taşınırken sokakta birbirine yabancıardan oluşan kalabalık âdeta kamusal bir aileye dönüşmüş hâlde buna sessiz kalarak onay verir.”

Tüm bunlar, makbul kadın prototipinin dışında kalan her kadının şiddete uğrama ihtimali olduğunu ve şiddetin neredeyse olağan karşılanmasının beklediğini gösteriyor. Bana kalırsa bu iç karartıcı tabloya rağmen, kadınların haklarını savunmak uğruna her daim mücadeleye hazır olmaları ve bundan hiç vazgeçmemeleri umudumuzun sahiplenmesine sebeptir. Umudumuz ve inadımızla...

Zehra MERT

Nasıl Bir Ekonomi

İşsizliğin, hayat pahalılığının enflasyonun mutlaka çevremizdekileri insanlara yansıyacağı düşünüldüğünde etrafımızdaki endişeyi ve iş dünyamızdaki kaygıları da anlamak mümkün. Ne de olsa özelleştirmelerle, ücretleri artırarak, sermayeyi kollayarak kamu kaynaklarını, doğayı, akarsuları, sahilleri hep sermaye niyetine oluşturulan düzenin devamını ister iş dünyası, sınıfsal çıkar gereği.

Peki, geniş halk kesimleri açısından, emekçiler, emekliler, öğrenciler, işçiler, memurlar, ücretliler açısından, dar gelirliler, yoksullar açısından çiftçiler, köylüler açısından durum nasıl? İşçiler, memurlar, öğrenciler ekonomik sıkıntılar yüzünden zor durumda kalıyor. Öğrenciler açısından ise okul araç gereçleri, her gün öğle araları yemek için ayrılan belirli bir ücret ve daha da nicesi öğrencileri zorluyor. İşçiler ve çiftçiler zor çalışma koşulları altında saatlerce uğraşıp emeğini hakkını almayı bekliyor ama bu aldıkları para ailesini veya kendi ihtiyaçlarını karşılamaya yetmiyor. Bu yüzden insanlar ekonomik kriz geçiriyorlar bazen de sağlığından oluyorlar.

Bu tür durumların yaşanmaması için ekonomimizi canlandırmalıyız. İlk önce planlı davranmamız gerekir, çevremizde oluşan bu durumu gözlemleyip planlı bir şekilde çözümler geliştirmeli, sonrasında kendi malımızı kendimiz üretmeliyiz. Bu şekilde ürettiğimiz malı insanlara daha kolay yoldan satabilir ve maliyetini uygun bir şekilde verebiliriz. Son olarak da kamu işçilerimize daha fazla sahip çıkmalı, onlara hak ettiklerini vermeliyiz.

Şunu görmek gerekiyor: Ekonominin halkı, çevremizi kötü etkilememesi için üretime, planlamaya, kamucu politikalara yönelmesi şarttır. Bu uygulamaları yaparsak eğer ekonomimiz daha iyi yerlere gelecek, diğer devletlerin arkasında kalmadan güçlü bir şekilde kendimizi göstermiş olacağız, halkımız maddi zorluklara girmemiş olacak.

Aysu ŞALDUDAK

Sen de Dur De

Herkesin bildiği üzere, son zamanlarda kadına yapılan istismar, cinayet, şiddet, kadının hor görölmesi fazlasıyla artmıştır. Herkes kadın erkek eşitliğini kabullense ve bu cahil düşünceden kurtulsa cinayetler ve şiddetler yüksek oranda azalma gösterecektir.

2000 yılları itibari ile olaylar artış göstermeye başlamıştır. 2010-2020 yılları arasında toplam 2296 kadın cinayeti yaşanmıştır. Bu sayı eminim ki hepimizi çok şaşırttı, ne kadar üzülerek söylesem de bu, acı bir gerçek.

Bence bunun en büyük nedenlerinden biri, erkeğin kendini kadından üstün görmesi ve egosunu tatmin etmeye çalışmasıdır. Bazı cahil insanlar hâlâ bu düşünce yapısından kurtulamamıştır.

Deyimlerimizden biri olan, “Elinin hamuruyla erkek işine karışmak” deyiminden çıkaracağımız gibi, bu cahillik deyimlerimize dahi yansımıştır. Kadın her işi yapma özgürlüğüne sahiptir ve buna kimsenin karışma hakkı yoktur.

İstismarların bazı nedenleri toplumumuz tarafından kıyafete, saate ve mekâna bağlanıyor ama bunların hiçbirisi bir istismar nedeni olamaz. Kadının kısa giyinmesi, ona rahatsız

edici bir şekilde bakmamız gerektiği anlamına gelmez. Kadının gece vakti تنها bir sokakta yürüyor olması, ona kötü bir şekilde yaklaşacağımızı göstermez.

Şiddetin ve harareтли tartışmanın sonu hiç bir zaman ölüm olmamalıdır. Bir bireyin hayatı, bu kadar kolay bir şekilde elinden alınmamalıdır. Bu hastalıklı kişiliklerin asla iyi hâl indiriminden yararlanmaması gerekir. Bunun hiç bir şekilde savunması olamaz. Kravat takması, takım elbise giymesi bu suçı işlemediği anlamına gelmez.

Kadına yapılan bu haksızlıklar karşısında kimse sessiz kalmamalıdır. Her ne olursa olsun olay yaşanırken kenara geçip izleyip susmamalıyız. Olay anında kadını güvence altına almak, birinci vazifemizdir. Her durumda, kadına karşı olan haksızlıklara dur demeliyiz.

Ceyda ARSLAN

Sokak Hayvanları

Eskiden sokak hayvanları ya da evcil hayvanlar yani genel olarak hayvanlarla ilgili bu kadar candan, ilgili, sevgi dolu paylaşımlar olmazdı.

Evinde veya sokağında kedi köpek besleyen insanlar da daha azdı. Daha küçük olduğum yaşlarda, aman evimizde mutlaka bir kedi veya bir köpek olsun diye uğraşan, bu kadar çok insan da olmamıştı sanki. Sevenlerin evinde zaten vardı, geri kalan herkes evcil hayvanları uzaktan sevmekle, korkmakla meşguldü. Kimse, aman çocuğum hayvan sevgisi olmadan büyümesin diye dertlenmiyordu. Hatta hayvan seven çocuğuna, “Pis o, bırak, ısırır!” diyenler daha fazla gibiydi.

Aslında objektif olarak bakarsak sosyal medya hayatımıza girdiğinden beri hayvan sevgisi veya hayvanlara karşı duyarlılık oranının arttığını fark edebiliriz. Baktığımızda gazetelerde, ana haberlerde bile insanın içini ısıtan hayvan sevgisi haberleri var. Çevremizde çocuğuna hayvan sevgisi aşılacak için çabalayan insanlar dolu.

Kışın her yer karla kaplandığında paylaştığımız kar manzaralı fotoğrafların yanına, “Lütfen sokaktaki hayvanlar için

bir tas yemek, apartmanınızda sıcak bir köşe...” gibi çağrıda bulunan, paylaşım yapan o kadar çok güzel insan var ki...

Aslında şöyle bir çıkarımda bulunabiliriz, hani ülkede her şey çok kötüye gidiyor diyoruz ya, bence kötülerin yanı sıra bir şeylerde de çok büyük kırılmalar, gelişmeler yaşanıyor: Hayvan sevgisi farkındalığı gitgide yükseliyor.

Gülse OLÇA

Yarasa mı Laboratuvar mı

Sizce yarasa mı laboratuvar mı? O kadar çok teori var ki kimse bilmiyor. Buna çok da takılmamak lazım. Ne de olsa artık hayatımızda.

2019'un son aylarında dünyada patlayan virüs, 2020 başlarında ölkemize de geldi. Mart'ta başlayan kapanma 1,5 yıl sonra tam anlamıyla kaldırılrsa da insanların psikolojileri düzelmedi. Düşününce bu kuşağın gördüğü ilk büyük salgın ve görünüşe göre artık hayatımızın bir parçası.

Sizce aşı yeterli mi yoksa toplu ölümlerle mi kurtulabiliriz? İnsanların aşya karşı olması ölkö yönetiminin güvensizliğinden kaynaklıyor olabilir mi? O kadar çok cevaplanamayan soru var ki. Göz göre göre ateşe gidiyoruz.

Çok çarpıcı ölümlerle karşılaşsak da o kadar çok abartılan durum oluştu ki. Yok, aşı 5 yıl sonra öldürüyormuş; yok, insanlar sokakta aniden bayılıyorlarmış... Neye inanacağımıza şaşırdık.

Biraz da işin gerçeklerine ve bilim adamlarına kulak versek fena olmaz. Aşının koruyuculuğu yüzde 90 ve maske

ciddi önem taşıyor ama buna kaç kişi uyuyor? Toplu ortamlarda insanların davranışları ne kadar uygun?

Salgın sayesinde insanların duyarlılık seviyesini daha iyi anlamış olduk. Tahammülsüzlük ve aykırı davranışlar o kadar yoğunlukta ki psikolojik zararı buradan bile anlıyoruz. Kendinizi düşünmüyor olabilirsiniz; evet ama aileniz sevdikleriniz?..

Demek istediğim, ne olduğu belli olmayan ama hayatımızı ciddi etkileyen bir salgın içerisindeyiz. Elimizden geldiğince kendimizi ve sevdiklerimizi korumak bizim elimizde.

Zeynep SARI

Sokak Hayvanları İle İlgili Çalışmalar

Son zamanlarda gündeme gelen konulardan biri de sokak hayvanları. Günlük hayatımızda sokaklarda köpeklere rastlıyoruz. Evet, bazen rahatsız edici olabiliyorlar. Bazen hiç karşılaşmak istemediğimiz durumlar olabiliyor. Bu konuyla ilgili insanlar belediyelere şikâyetlerini bildiriyorlar. Gerek havlama gerekse de saldırımları...

Her ne kadar insanlar bundan şikâyetçi olsa da onlarla birlikte yaşamayı öğrenmemiz gerekir. Çünkü hayatımızın her alanında onlar var. Ama bir kesim insanların bilinçsizce davranışları sebebiyle evsiz kalmalarına yol açıyor. Bu yüzden de onlar için birçok çalışmalar yapılıyor. Sokak hayvanları konusunda oluşturulan bu projeler uygulanamadığı için barınaklarda çok sayıda köpek mevcut. Bunun sonucunda da kontrolsüz nüfus artışı oluyor. Bu köpeklerin toplatılması ile onların yerini başka hayvanlar almayacak mı? Her geçen gün sokağa terk edilen hayvanların sayısı artıyor. Bu da doğru bir çalışma olmadığını gösteriyor.

Diğer bir konu da hayvanların insanlara saldırdığı için suçlu konuma düşmeleri. Hâlbuki köpekler kaçma ve korku

davranışı sergileyen canlıları kovalamaya yönelik içgüdüsel bir davranış gösteriyorlar. Burada tek suçlu köpekler değil insanlar da suçlu. İnsanların canlılara nasıl davranması gerektiği konusunda biraz daha bilinçli şekilde davranmalar tüm bu sorunlar aşılacak. Çünkü bu dünya da tüm canlılar hep birlikte uyum içinde yaşamak zorundayız.

Bu sebeple olaylara tek yönden bakmak ne kadar doğru? Şunu çok iyi biliyoruz ki her şey karşılıksız sevgiden geçiyor. Herkes elbette farkındadır, çocuklarla hayvanlar iyi anlaşır. Hiç düşündünüz mü? Daha konuşmaya başlamamış bir çocuğun hayvanlarla arasındaki bağın ne kadar güçlü olduğunu? Bazen gerçekten olaylara bir de çocukların o saf sevgisi yönüyle bakmamız gerekir.

Yani, her şeye hayvanların kötü olduğunu, hep saldırmaya başladığı düşüncesiyle bakmamak gerektiğini, onlara şefkatle yaklaşabilmeyi öğrenmeliyiz. Elbette ki insanlar davranışlarını değiştirmedeği sürece bu sorun bitmeyecek.

Serra GÜLCAN

Tarım Sektöründeki Fiyat Artışı

Devam eden bu ekonomik kriz, dönemin etkisi aslında oldukça fazladır. Etki ettiği başlıca konulardan biri de tarım sektörüdür.

Türkiye eskiden bu konuda çok iyi olsa da artık “tarım ülkesi” olmaktan çıkmıştır. Bunun başlıca sebeplerinden biri de fiyat artışıdır. Tarımsal ürünlerin fiyat artışlarının önemli bir kısmı girdi maliyetlerindeki (gübre,işçilik,ilaç,su,tohum vb...) artışlardır. Gün geçtikçe artmaya devam edecektir çünkü saydığımız girdi maliyetlerinin yarısından fazlası ithal ediliyor. Özellikle gübrede son bir yıl içerisindeki artış (%400), konuşulmayacak gibi değil.

İnsanların çektiği zarar yetmezmiş gibi bir de tarım sektöründeki bu kötü gidişat herkesi korkutuyor. Fiyatında artış yaşanan sadece gübre olmadığı gibi, ette de oldukça fiyat artışı yaşandı. Ülkemizdeki kırmızı et üreticileri, 2021 yılında hiçbir ayda kâr elde etmediklerini söylüyorlar ve tabii ki sebebi, et fiyatındaki artışlardan dolayı tüketicilerin satın alma güçlerinin düşmesi; fiyatının artmasının sebebi ise: ekonomik durum.

Yeni yılda da bu durum doğrultusunda bir değişiklik olmaz ise fiyatların tekrar artacağını söyleyebiliriz. Ayrıca buğday ve tahıl ürünlerinde de 2021 yılındaki kuraklık sebebi ile görülmemiş bir düşüş yaşandı.

Arda ÜNLÜ

Kiev'in Sessizliği

Bilindiği üzere son günlerde Ukrayna ve Rusya savaş hâlinde. Bu durum tüm dünyayı rahatsız etse de çoğu ÷lke bu acı duruma sessiz kalıyor. Ukrayna halkı zor günler geçirmekte ve bu durumdan en çok kadınlar, çocuklar ve yaşlılar etkilenmekte.

Avrupa ÷lkeleri ve Amerika kınamakla meşgulken Ruslar cani saldırılarına devam ediyor. Sivilleri gözetmeksizin yapılan bu saldırıların temel sebebi, insanlığın gözünü nefret bürümesi ve tamamen çıkar çatışması.

Savaş hâlinde, siyasi ve ekonomik yaptırımlarla baş etmeye çalışmak kadar yanlış bir tutum yoktur. Gerekli askeri desteğin yapılmaması ve bir ÷lkeyi kaderine terk etmek zalimce açıkçası. İşin diğer boyutu ise gerekli askeri destek yapılırsa belli tarafların oluşacağı ve savaşın daha büyük felaketlere yol açacağı. Her ne kadar saçma gelse de böyle bir durumda bile Rusya'nın müttefikleri olacak ÷lkeler var maalesef.

Gelelim bizim ÷lkemizin tutumuna. ÷lkemiz tamamen tarafsız ve arabulucu konumunda. Elini taşın altına koyan hatırı sayılır ÷lkeler arasında. Umarım bu felaket en kısa zamanda son bulur ve Ukrayna halkı refah ve sağlık içinde yaşamaya devam eder.

Mert AKOğLU

Üniversite Sınavında Barajın Kaldırılması

Yükseköğretim kurulu (YÖK), beklenmedik bir kararla üniversite sınavından barajı kaldırdı. YÖK'ün, bundan dört sene önceki bir raporunda, baraj puanının düşürülmesinin “eğitim kalitesini olumsuz yönde etkileyeceği” vurgulanırken yükseltilmesinin ise “kalitenin yükseltilmesi adına önemli bir adım” olacağı değerlendirilmişti.

Peki, şimdi neden böyle bir karar alındı? Ben bu kararın amacının boş kontenjanları doldurmak, sınavlardaki başarısızlığı göz önünden kaldırmak ve gençlerden oy alma düşüncesi olduğunu düşünüyorum.

Sınavlardaki başarısızlığı, barajı kaldırmakla beraber göz önünden kaldırdın; herkes üniversiteye yerleşti, gerçekten bravo! Peki, bu neye yol açtı? Evet, boş kontenjanlara öğrenciler yerleşti ama boş öğrenciler yerleşti. Bu yerleşen boş öğrencilerle beraber o üniversitenin ve o bölüm niteliği azaldı, önemsiz bir hâle geldi. Başarısızlık göz önünden kalktı ve başarısız olan öğrenciler kendi başarılı görerek kendilerine daha çok zarar verdiler. Bu kararla oluşabilecek en önemli

sonuçlardan diğeri ise zaten fazla olan işsizliğin daha çok artmasıdır.

Bana göre mantıksız ve yersiz olan bu karardan acilen geri adım atılmalıdır. Zaten kötü olan eğitim sistemimiz, bu kararlarla daha da kötüye gidecektir.

Eray ATMACA

Pandemiyle Gelen Olumsuzluklar

Bitmeyen pandemide Türkiye ikinci yılını geride bırakıyor. Peki, bu iki yılda neler oldu? Hızlıca geliştirilen aşular ile bitmesi beklenen pandemi, gün geçtikçe hayatımıza daha çok dâhil oldu ve birçok yönde hayatımızı olumsuz etkiledi.

Salgın sebebiyle yaşanan karantina süreci hem bireysel anlamda hem de aile içi ilişkilerimizde pek çok sorunun yaşanmasına sebep oldu. Tüm günün evde geçirilmesi, bozulan uyku, yemek yeme düzeni geçirilen zamanı daha da stresli kıldı.

Aynı zamanda bu süreçte bir buçuk yılı aşkın süredir uzaktan eğitim gören öğrencileri de olumsuz etkiledi. Okullarından, öğretmen ve arkadaşlarından uzak eğitim alarak sadece bilgisayar ekranlarından öğrenmeye çalışmak farkında olmadan bireyselleştiler, sosyal gelişmeleri yavaşladı hatta göz teması kuramaz hâle geldiler.

İnsanın doğasının en büyük özelliği olan sosyalleşmeyi de tehdit altına aldı. Kısıtlamalara bağlı olarak sürekli evde

olmak insanları birçok Şeye karşı tahammülsüzleŐtirdi, daha sinirli ve asabi bireyler ortaya çıkardı.

Uzun lafın kıyası, başta sosyal hayat olmak üzere, pandemi birçok alanda olumsuzlukları beraberinde getirdi. Ama unutulmamalıdır ki bu süreç geçicidir.

Ramazan ÖZSÜPÜRGEÇİ

